

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/85

Sarajevo, 18. 2. 2022. godine

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja po ovlaštenju dekana sekretara Fakulteta, broj: 03-02/171 od 14. 2. 2022. godine, Vijeće Fakulteta na 61. elektronskoj (redovnoj) sjednici održanoj 18. 2. 2022. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2021/2022. GODINE.**

II

SILABUSI iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.).

DEKAN FAKULTETA

Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

Broj: 02-04/7

Datum: 15. 2. 2022. god.

Vijeću Fakulteta
15. 2. 2022.

UNIVERZITET U SARAJEVU- FILOZOFSKI FAKULTET

Odsjek za filozofiju

Broj:

Sarajevo, 1. 2. 2022. godine

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine*

Poštovani,

Obavještavamo vas da su nastavnici Odsjeka za filozofiju dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine predviđene važećim Nastavnim planovima i programima i konačnim Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu.

Srdačno,

PREDSJEDNIK VIJEĆA ODSJEKA

Prof. dr. Samir Arnautović

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Logika sa metodologijom socioloških istraživanja – I (SIMBOLIČKA LOGIKA)				
Šifra/kod	FIL FIL 106	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Prvi (I.)	Semestar	Drugi (II.)	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Logika sa metodologijom socioloških istraživanja I (Uvod u logiku), FIL FIL 103				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Nijaz Ibrulj, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:66 E-mail:nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon:253-126	Termin konsultacija	Utorak:11-13 / online Srijeda:16-18 / online Četvrtak:11-13 / online	
Saradnik	Ime i prezime	Dr.Kenan Šljivo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:57 E-m:kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Pon:9-11 / online Uto:9-11 / online Pet:11-12 / online	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 3 seminar: 0 vježbe: 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predavanja izlaže se kroz dva sklopa. Prvi sklop: SIMBOLIČKA LOGIKA. Izlažu se osnovni koncepti formalne logike (formalni sistem, formalni jezik, formalna sintaksa, formalna semantika, formalna pravila zaključivanja i dokazivanja). Navode se karakteristike simboličke i matematske logike. Vrste deduktivne formalizacije (aksiomatska, neaksiomatska). Izlažu se koncepti logičke funkcije (Frege, Boole, Russell) kao osnove logike iskaza. Izlažu se osnovne logičke funkcije (negacija, konjunkcija, disjunkcija, impikacija, ekvivalencija, tautologija). Navode se pravila za analizu zaključivanja i dokazivanja (tabele istinosnih vrijednosti, stabla istinitosti). Izlažu se logika predikata prvog reda, logika predikata drugog reda, logika klasa, logika relacija). Drugi sklop: VELIKI METODOLOŠKI PROJEKTI U DRUŠTVENIM ZNANOSTIMA. U drugom sklopu predavanja studenti se upoznaju s primjenom metoda istraživanja u području društvenih znanosti. Izlaže se razlika između metoda i metodologije, metodologije i epistemologije. Prezentiraju se veliki metodološki projekti u društvenim znanostima (M.Weber, A.Conte, E.Durkheim).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj predeta <i>Logika sa metodologijom socioloških istraživanja I (Simbolička logika)</i> jeste da studenti steknu pozitivna znanja o obrazovnim činjenicama (fundamentalnim učenjima) i aplikativnim mogućnostima vezanim uz formalnu logiku, posebno uz suvremenu simboličku logiku, prije svega logike				

	<p>iskaza i logike predikata. Studiranje centralnih topika simboličke logike treba da studentima omogući razumijevanje općih zakona i deriviranih pravila valjanog zaključivanja primjenom formalnih simboličkih konstrukcija. Istovremeno kroz predmet studentima se izlaže primjena logičkih metoda na području društvene ontologije. Studenti se informiraju o temeljnim principima i pojmovima metodologije naučnih istraživanja društvenih fenomena. Navode se ideje glavnih metodoloških projekata u 19. i 20. stoljeću.</p>
Ishodi učenja	<p>Izučavanjem sadržaja <i>predmeta Logika sa metodologijom socioloških istraživanja – I (Simbolička logika)</i> student stiče sljedeća znanja, vještine i kompetencije:</p> <p><u>Znanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna obrazovne pozitivne činjenice iz područja logike, posebno iz područja simboličke i matematičke logike 2. Zna prevesti i transformirati iskaze prirodnog jezika u kanonsku simboličku notaciju 3. Zna ustanoviti istinosnu vrijednost iskaza čija istinitost zavisi od njihove logičke strukture 4. Zna konstruirati jasan i precizan, koherentan i konzistentan naučni dokaz za skup tvrdnji, iskaza, propozicija 5. Zna kritički i argumentovano promišljati verbalne i neverbalne konstrukcije različitim vrstama diskursa 6. Zna obraditi nejasnu i nepreciznu informaciju 7. Zna analizirati kompleksne društvene fenomene koji imaju logičku strukturu 8. Zna osnove primjene logike u logičkom programiranju 9. Zna primijeniti metodu projektivne semantike društvenih relacija u interpretaciji datih društvenih fenomena i u predviđanju nastanka njihovih mogućih konsekvenci <p><u>Vještine:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto vrši simboličku reprezentaciju kognitivnih sadržaja 2. Vješto otkriva logičku strukturu kognitivnih sadržaja i konstruira njihovu pojmovnu strukturu 3. Vješto konstruira naučni dokaz i izvodi kompleksnu vrstu argumentacije 4. Vješto otkriva nekonzistenciju, nekoherenciju i odsustvo korespondencije u iskazima i dokazima 5. Vješto vrši pobijanje suprotnih teza u dijalogu 6. Vješto koristi znanja o primjeni simboličke logike i artificijelnih jezika u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji i upotrebi suvremene tehnologije (u edukaciji, u analitici) 7. Vješto primjenjuje različita metodološka stanovišta u naučnoistraživačkom radu 8. Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju

	<p><u>Kompetencije</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Obrazovne i pedagoške kompetencije:</i> profesionalno i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili sarađuje u obuci studenata na univerzitetskom nivou za oblast filozofije, posebno u području logike, odnosno simboličke i matematičke logike <i>Naučne kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih nauka aktivno sudjeluje u naučno-istraživačkom radu, u evropskim projektima, u projektima od značaja za lokalnu zajednicu <i>Istraživačke kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih nauka, samostalno vrši istraživanja i objavljuje rezultate u indeksiranim časopisima <i>Metodološke kompetencije:</i> samostalno određuje primjenu zadovoljavajućih metoda kod disciplinarnih, inter-disciplinarnih, multi-disciplinarnih i trans-disciplinarnih istraživanja u području bihevioralnih znanosti. Primjenjuje konzorcij metodologija u integriranim projektima. <i>Analitičke kompetencije:</i> daje samostalne analize datih podataka i formulira jasne i precizne informacije u različitim područjima društvenog života (politika, ekonomija, kultura, umjetnost,...) <i>Informacijsko-komunikacijske kompetencije:</i> u oblasti primjene logike, artificijelnog jezika i artificijelne inteligencije posjeduje visok stupanj informacijske pismenosti i sposobnost upotrebe suvremene tehnologije (u edukaciji, u poslovanju, u analitičkim projektima)
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Tema 1: OSNOVNI KONCEPTI FORMALNE LOGIKE Koncept formalno-logičkog sistema. Koncept formalno-logičkog jezika (formalna semantika / formalna sintaksa). Koncept aksiomatizacije i formalne dedukcije. Koncept formalno-logičke istinitosti . Koncept formalno-logičke validnosti. Koncept formalno-logičkog zaključka. Koncept formalno-logičkog dokaza
2.	Tema 2: SIMBOLIČKA LOGIKA Matematska analiza logike (Peano, Boole) Logička analiza matematike / aritmetike (Frege, Russell) Osnovne karakterizacije simboličke logike (Scholz, Strawson) Vrste formalizacije u simboličkoj logici
3.	Tema 3. Glavne deduktivne metode simboličke logike Hilbertova metoda aksiomatske dedukcije Gentzenova metoda calculusa prirodne dedukcije Gentzenova metoda calculusa sekvenci
4.	Tema 4: LOGIKA ISKAZA Jezik logike iskaza (sintaksa, semantika) Koncept logičke funkcije za logiku iskaza (Peano, Frege, Boole, Russell) Logički konektivi za iskazne funkcije

	Normalna forma iskaznih funkcija (redeskripcija, rekognicija)
5.	Tema 5: LOGIČKE FUNKCIJE - I Negacija. Konjunkcija. Disjunkcija.
6.	Tema 6: LOGIČKE FUNKCIJE – II Implikacija. Ekvivalencija. Tautologija Tema 7: Metode analize istinosne vrijednosti za logiku iskaza Tabele istinosne vrijednosti za logiku iskaza, Redukcija ad impossibile. Rezolucija (Quine)
7.	Tema 8: LOGIKA PREDIKATA PRVOG REDA Jezik predikata prvog reda (sintaksa, semantika). Rekurzivna pravila za konstrukciju formula. Kvantifikacija predikatskih shema. Aksiomatizacija u logici predikata prvog reda
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata / Test #1
9.	Tema 9: LOGIKA PREDIKATA DRUGOG REDA Jezik logike predikata drugog reda (sintaksa, semantika). Pravila za formiranje formula u logici predikata drugog reda. Standardna semantika i Henkinova semantika. Aksiomatski sistemi logike predikata drugog reda. Aksiom izbora. Validnost dedukcije
10.	Tema 10: Metode analize validnosti dedukcije dokaza Semantičke tabele istinitosti za logiku predikata Stabla istinitosti za logiku predikata
11.	Tema 11: LOGIKA KLASA Jezik logike klasa (sintaksa, semantika). Aksiomatizacija za logiku klasa. Zermelo-Fraenkelovi aksiomi (ZF 1-10). Von Neumann-Bernayes aksiomi (VNB)
12.	Tema 12: LOGIKA RELACIJA Relacije prvog, drugog, n-reda. Jezik logike relacija (sintaksa, semantika). Dedukcija dokaza u logici relacija Test #2
13.	Sklop II. VELIKI METODOLOŠKI PROJEKTI Tema 13: Glavne karakteristike “pozitivnog duha” i u djelu Ogista Konta
14.	Tema 14: Definicija društva prema učenju Džona Stjuarta Mila Tema 15: Definicija društva prema Emilu Dirkhemu.
15.	Tema 16: Glavni problemi društvenih nauka po Maksu Veberu. Definicija “Idealnog tipa”
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja po tematskim sklopovima 2. Tematiziranje problema / problemskog sklopa 3. Pitanja i odgovori (P&O) između sklopova 4. Vježbe (analiza izabраниh topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli diskurzivnih situacija) 5. Seminarski rad 6. Konsultacije 7. Elektronske konsultacije 8. Upotreba repozitorija BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). 9. Individualni dopunski kontakt sati / * 10. Uključivanje studenata u naučno-istraživački rad / ** <p>* Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjeck ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) https://ziink.wordpress.com na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>** Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini https://academiaanalitica.wordpress.com/library/ i objavljivanje radova na engleskom jeziku u e-časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="485 1178 1401 1453"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit (usmeni/pismeni)</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na završnom ispitu 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	10	10%	4.	Test 2	10	10%	5.	Završni ispit (usmeni/pismeni)	50	50%	Ukupno: 100bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	10	10%																										
4.	Test 2	10	10%																										
5.	Završni ispit (usmeni/pismeni)	50	50%																										
Ukupno: 100bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																												

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrulj, Nijaz. Formalna logika (III.dio: Simbolička logika). Sarajevo. Academia Analytica, 2022 (manuscript, sažetak predavanja) 2. Tarski, Alfred. Uvod u matematsku logiku i metodologiju matematike. Beograd, 1973. 3. Klenk, Virginia. Understanding Symbolic Logic. Fifth Edition. Prentice Hall, 2008. 4. Agler, David. Symbolic Logic. Syntax, Semantics, and Proof. Rowman & Littlefield Publishers, 2012. 5. Milić, Vojin. Sociološki metod. Beograd, Nolit, 1978. 6. Durkheim, Emil. Pravila sociološke metode. 7. Weber, Max. Metodologija društvenih nauka. 8. Conte, Auguste. Kurs pozitivne filozofije.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Frege, Gottlob. Osnove aritmetike i drugi spisi. Zagreb, Kruzak, 1999. 2. Frege, Gottlob. Begriffsschrift und andere Aufsätze. 2. Auflage, Georg Olms, Hildesheim, 1964. 3. Russell, Bertrand. The Principles of Mathematics. London, 1905. 4. Quine, Willard Van Orman. Methods of Logic. 5. Boole, George. The Laws of Thought. Dover Publications, 1780. 6. Heijenoort, Jean Van (ed.). From Frege to Godel. A Source Book in Mathematical Logic, 1879 – 1931. Cambridge. Harvard University Press. 1976. 7. A. Ule. Znanost i realizam. HFD. Zagreb, 1996.
Napomene	<p>Napomena: sva predviđena literatura dostupna je u elektronskom obliku (pdf format) na stranici kursa - platforma BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). http://biser.ff.unsa.ba/</p>

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	ANALITIČKA FILOZOFIJA - II				
Šifra/kod	FIL FIL 308	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	Prvi (I)	Semestar	Šesti (VI)	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta: Analitička filozofija - I				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Nijaz Ibrulj, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 66 / I E-mail:nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 126	Termin konsultacija	Utorak:11-13 / online Srijeda:16-18 / online Četvrtak: 11-13 / online	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:57 E-m:kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 128	Termin konsultacija	Pon:9-11 / online Uto:9-11 / online Pet:11-12 / online	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata; seminar: 0 sati; vježbe: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Izlaže se razvoj analitičke filozofije u pravcu logičke, semantičke i pragmatičke analize upotrebe prirodnog jezika. Ukazuje se na povezanost topika analitičke filozofije sa filozofijom jezika, filozofijom uma i filozofijom kognitivne znanosti. U središtu izlaganja je holistički koncept analitičke filozofije. Holistička pozicija u djelima Wittgensteina, Austina, Searlea, Quinea, Putnama, Davidsona podrazumijeva analizu logičke strukture iskaza različitih mentalnih stanja i fizičkih djelovanja u propozicijskim stavovima. Dovodi se u vezu holistička filozofija i ontološki relativitet, neodređenost prevođenja i nedokučivost referencije, anomalijski monizam relacija fizičko-mentalno i falibilizam kognitivnog subjekta. Ukazuje se na nove forme analitičke filozofije u konceptima postanalitičke filozofije i socijalne epistemologije. Studenti se upoznaju sa temeljnim idejama Roberta Brandoma (analitički pragmatizam i ekspresivna racionalnost, dealgoritmizacija normativnih vokabulara).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da ukaže na povezanost i interakciju logičkih, kognitivnih, lingvističkih, epistemoloških i ontoloških aspekata one filozofije koja za svoj objekt i za svoje sredstvo uzima konceptualnu analizu različitih vrsta reprezentacije: od semantičkih i strukturalnih svojstava jezika znanosti kao logičke sintakse jezika, do analize semantičkih i pragmatičkih svojstva prirodnih jezika u svakodnevnom diskursu i upotrebe artificijelnih jezika u diskursu moderne tehnologije (jezika logičkog programiranja i semiotičkih modeliranja u				

	<p>kognitivnoj lingvistici). Studenti se osposobljavaju da koriste različite tehnike konceptualne analize u hijerarhijama logičkih, lingvističkih i ontoloških varijabli i da fiksiraju kontekstsenzitivne aspekte smisla i značenja reprezentacijskih struktura u logičkim, metalogičkim, lingvističkim i metalingvističkim transformacijama jednog pojmovnog sadržaja.</p>
<p>Ishodi učenja</p>	<p>Studiranjem predmeta ANALITIČKA FILOZOFIJA – II student stiče određena znanja, vještine i kompetencije:</p> <p><u>Znanja</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna pozitivne obrazovne činjenice o razvoju i primjeni analitičke filozofije u holističkom konceptu 2. Zna temeljne topike holističkog koncepta analitičke filozofije i pluralističkog koncepta epistemologije 3. Zna smisao, vrijednost i uotrebu jasne i precizne simboličke notacije u procesu mišljenja i izražavanja 4. Zna razlikovati hijerarhije i tipove diskursa, od objekat jezika do meta jezika 5. Zna otkriti i prepoznati semantičke paradokse u konstrukcijama iskaza koji miješaju hijerarhije referencije i samo-referencije 6. Zna primjeniti principe logičke i semantičke analize različite vrste diskursa 7. Zna razlikovati metafizički koncept Istine i konstrukcije istinitosti kod različite vrste iskaza, tvrdnji, propozicija, <p><u>Vještine</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto otkriva nekonzistentnost u formuliranju iskaza, tvrdnji, stavova, propozicija, zahtijeva, izjava u različitoj vrsti diskursa, verbalnoj i pisanoj komunikaciji (deklaracije, obligacije, izjave, molbe, žalbe, ugovori, sporazumi, presude, naučni radovi, izvještaji komisija, saopštenja,...) 2. Vješto primjenjuje kanonsku simboličku notaciju za rasvjetljavanje logičke strukture neprecizno formulisanih iskaza, nejasnih i nepreciznih informacija 3. Vješto prikuplja i analizira prikupljene podatke, vrši njihovu klasifikaciju i vrednovanje <p><u>Kompetencije</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obrazovne kompetencije:</i> profesionalno i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili obuku strudenata na univerzitetskom nivou za oblast filozofije 2. <i>Naučne kompetencije:</i> u oblasti humanističkih nauka aktivno sudjeluje u naučno-istraživačkom radu, u evropskim projektima, u projektima od značaja za lokalnu zajednicu 3. <i>Istraživačke kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih nauka, samostalno vrši istraživanja i objavljuje rezultate u indeksiranim časopisima 4. <i>Analitičke kompetencije:</i> daje samostalne analize datih podataka i formulira jasne i precizne informacije u različitim područjima društvenog

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	<p>Tema 1: Holistički koncept analitičke filozofije Uvod u tzv. oxfordsku filozofiju: analitička filozofija, filozofija jezika, filozofija uma. Orijentacija na semantičke koncepte istine i značenja</p>
2.	<p>Tema 2. Princip mnogostrukosti u analitičkoj filozofiji Mnogostrukost životnih formi i mnogoznačnost mentalnih i jezičkih reprezentacija: "jezička igra" kao model značenja i istine. Konstelacije jezičkih igara. Wittgenstein, <i>Logička istraživanja</i> Wittgenstein, <i>Bemmerkungen uber Philosophie des Psychologie.</i></p>
3.	<p>Tema 3. Intencionalnost jezičke upotrebe To say something is to do something: performativi i konstativi J.L.Austin, <i>How to Do Things with Words</i>, J.L.Austin, <i>Truth</i></p>
4.	<p>Tema 4. Analitička filozofija i topike filozofije jezika Pet generalnih načina upotrebe jezika i pet generalnih kategorija ilokucijskih činova (tvrdnje, direktive, obavezivanja, izražavanje, deklariranje).Imenovanje. Deskripcija. John R. Searle, <i>Speech Acts</i></p>
5.	<p>Tema 5. Analitička filozofija i filozofija uma Svijest i intencionalnost u modelima govornih činova i djelovanja John R. Searle , <i>Expression and Meaning</i> John R. Searle, <i>Intentionality</i> Donald Davidson, <i>Essays on Actions and Events.</i></p>
6.	<p>Tema 6. Holizam i empirijska negacija jednoznačnosti Tri Quineove negativne teze :Neodređenost prevođenja. Nedokučivost referencije. Ontološki relativitet Quine, <i>Riječ i predmet</i> Quine, <i>Dvije dogme empirizma</i></p>
7.	<p>Tema 7. Tema 10. Naturalizirana epistemologija, logika i jezik teorije Značenja riječi i čulna evidencija (podražajna značenja). Jezik i naturalizirana epistemologija. Kritika Karnapove teorije rekonstrukcije pojmova (Der logische Aufbau der Welt). Quine, <i>Ontological Relativity and Other Essays</i> Quine, <i>Dvije dogme empirizma</i>, Quine, <i>From a Logical Point of View</i></p>
8.	<p>Polusestrialna provjera znanja studenata / Test #1</p>
9.	<p>Tema 9. Semantički koncept istine i pragmatički koncept značenja Okret u jezik života (analogija životnih formi i jezičkih formi) Značenje – upotreba analiza. Značenje-gramatika riječi analiza. Značenje-jezička</p>

	igra analiza. Wittgenstein, L. <i>Filozofska istraživanja</i> .
10.	Tema 10. Semantički koncept istine- Pojam istine u formaliziranim jezicima Semantička metoda analize istine: značenje i istina. Alfred Tarsky, <i>The Concept of Truth in Formalized Languages</i> Rudolf Carnap, <i>Meaning and Necessity</i>
11.	Tema 11. Jedinstvena teorija mišljenja, značenja i djelovanja Davidson, <i>Jedinstvena teorija mišljenja, značenja i djelovanja</i> Donald Davidson: <i>Mental Events, Essays on Actions and Events</i>
12.	Tema 12. Razdvajanje referencije i mentalne reprezentacije Protiv mentalističkih teorija značenja: Referencija kao društveni fenomen. Referent kao kontigentni kulturni fenomen koji se mijenja u prostoru i vremenu. Argument lingvističke podjele rada. Hilary Putnam, <i>Meaning and Reference</i> Hilary Putnam, <i>The Meaning of "Meaning"</i> Hilary Putnam, <i>Representation And Reality</i>
13.	Tema 13: Hibridni koncept analitičkog pragmatizma Algoritmizirana semantika i "treniranje značenja", logika ko instrument semantičke samosvjesti. Strategije inferencijalizma, jezički stereotipi i ekspresivni racionalizam Robert B. Brandom: <i>Between Saying and Doing</i> Robert B. Brandom: <i>Making It Explicite</i>
14.	Test #2
15.	Tema 15: Društvo u doba informacijsko-komunikacijske tehnologije Artificijelni jezik i artificijelna inteligencija. Nanoznanost i nanotehnologija. Ambijent inteligentnog prostora i društvo zasnovano na znanju. Ibrulj, N. <i>Stoljeće rearanžiranja</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja po tematskim sklopovima 2. Tematiziranje problema / problemskog sklopa 3. Pitanja i odgovori (Q&A) između sklopova 4. Vježbe (analiza izabраних topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli diskurzivnih situacija) 5. Seminarски rad 6. Konsultacije 7. Elektronske konsultacije 8. Upotreba repozitorija BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički
---	---

	<p>Repozitorij).</p> <p>9. Individualni dopunski kontakt sati / *</p> <p>10. Uključivanje studenata u naučno-istraživački rad / **</p> <p>* Studentima koji pokazuju nadprosječne rezultate (prosječna ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) https://ziink.wordpress.com na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>** Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini https://academiaanalitica.wordpress.com/library/ i objavljivanje radova na engleskom jeziku u e-časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 801 1398 1077"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokazuju nadprosječne rezultate (prosječna ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini i objavljivanje radova na engleskom jeziku u e-časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p>																												

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrulj, Nijaz. Filozofija logike. Sarajevo: Sarajevo Publishing, 1999. 2. Ibrulj, Nijaz. Usklađivanje identiteta. Istraživanja o logici i semantici nepreciznog svijeta. Zagreb: Prolegomena, 2005. 3. Wittgenstein, L. Filozofska istraživanja. Beograd: Nolit, 1978. 4. Quine, W.V.O. Riječ i predmet. Zagreb: Kruzak, 1999. 5. Davidson, D. Istraživanja o istini i interpretaciji. Zagreb, 2000. 6. Chomsky, N. Gramatika i um. Beograd: Nolit, 1972 7. John R. Searle, Govorni činovi. Beograd, 1999 8. Robert B. Brandom, Making It Explicite. Reasoning, Representing, and Discursive Commitment, 1994, 1998. Harvard University Press Cambridge, Massachusetts London, England 9. Putnam, Hilary. Representation and Reality, 1989 10. Quine, W.V.O 1969. „Epistemology Naturalized." Ontological Relativity and Other Essays. pp.60-90. New York: Columbia University Press. 11. Davidson, Donald. Essays on Actions and Events. Oxford: Clarendon, 1980. <p>Prevedeni tekstovi u domaćim časopisima</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. AUSTIN, John L. Istina. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2019, br. 12, str. 173-187. Prevod: Nijaz Ibrulj 2. QUINE, Willard Van Orman. Bilješke o teoriji referencije. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2019, br. 12, str. 189-195. Prevod: Nijaz Ibrulj 3. QUINE, Willard Van Orman. Stvari i njihovo mjesto u teorijama. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2019, br. 12, str. 197-216. Prevod: Nijaz Ibrulj 4. DAVIDSON, Donald. Viđenje kroz jezik. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2019, br. 12, str. 217-230. Prevod: Nijaz Ibrulj 5. SEARLE, John R. Jezik i društvena stvarnost. <i>Život : mjesečni časopis za književnost i kulturu</i>. 2019, br. 1-2, str. 20-30. Prevod: Nijaz Ibrulj 6. SEARLE, John R. Šta je institucija? = What is an institution?. <i>Pregled : časopis za društvena pitanja</i>. 2018, br. 2, str. 211-235. Prevod: Nijaz Ibrulj 7. QUINE, Willard Van Orman. Logička istina. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2018, br. 11, str. 115-128. Prevod: Nijaz Ibrulj 8. SEARLE, John R. Društvena ontologija: neki temeljni principi. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2018, br. 11, str. 129-151. Prevod: Nijaz Ibrulj 9. PUTNAM, Hilary. Značenje i mentalizam. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2021, br. 14, str. 173-187. Prevod: Nijaz Ibrulj 10. DAVIDSON, Donald. Racionalne životinje. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2022, br. 15, str. 217-230. Prevod: Nijaz Ibrulj

	<p>11. DAVIDSON, Donald. Jedinstvena teorija mišljenja, značenja i djelovanja. <i>Sophos : časopis mladih istraživača</i>. 2022, br. 15, str. 230-250. Prevod: Nijaz Ibrulj</p> <p>12. BRANDOM, Robert B. Umjetna inteligencija i analitički pragmatizam. 2022, br. 15, str. 230-250. Prevod: Nijaz Ibrulj</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrulj, N. Stoljeće rearanžiranja, Sarajevo, 2005. 2. Austin, J. L. 1962. How to Do Things with Words. Edited by James Urmsen. Oxford: Clarendon.. 3. Strawson. Individuals: An Essay in Descriptive Metaphysics. London: Methuen, 1959. 4. Carnap, R. Der logische Aufbau der Welt. Berlin, 1928. 5. Quine, W.V.O. Philosophy of Logic. New York. Prentice Hall, 1970. 6. Quine, W.V.O. From a Logical Point of View. New York: Harper and Row, 1953 7. A.P. MARTINICH and DAVID SOSA, Edit.(2001): Blackwell Companions to Philosophy. A Companion to Analytic Philosophy. Blackwell Publishers. 8. Kenny, Anthony (2000): Frege: An Introduction to the Founder of Modern Analytic Philosophy. Blackwell Publishers. 9. Evans, Gareth (1982): The Varieties of Reference. Oxford University Press. <p>Napomena: sva predviđena literatura može se dobiti u elektronskom obliku (pdf format) sa stranice ACADEMIA ANALITICA (e-library). https://academiaanalitica.wordpress.com/library/ ili sa stranice BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). http://biser.ff.unsa.ba/course/index.php?categoryid=7</p>
Napomene	

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Logika sa metodologijom socioloških istraživanja – II [ANALITIČKA FILOZOFIJA]				
Šifra/kod	FIL FIL 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Drugi (II)	Semestar	Drugi (II)	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta: Logika sa metodologijom socioloških istraživanja - I (Simbolička logika) Logika sa metodologijom socioloških istraživanja – II (Filozofska logika).				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	PROF. DR. NIJAZ IBRULJ			
	Kontakt podaci	Kabinet: 66 / I E-mail: nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 126	Termin konsultacija	Utorak: 11-13 / online Srijeda: 16-18 / online Četvrtak: 11-13 / online	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 3 sata; seminar: 0 sati; vježbe: 3 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta izlaže se u pet sklopova. Kroz Sklop I: (<i>Porijeklo analitičke filozofije iz logičke i simboličke kombinatorike</i>) studenti se uvode u porijeklo i osnovne koncepte analitičke filozofije. Kroz Sklop II: (<i>Logičko-sintaksički pragmatizam: univerzalni jezik čistog mišljenja - strukturalni model istine i značenja</i>) studenti se upoznaju sa glavnim topikama analitičke filozofije u djelima osnivača analitičke filozofije Gottloba Fregea, Bertranda Russella, Ludwiga Wittgensteina i Rudolfa Carnapa. Kroz Sklop III: (<i>Logičko-semantički pragmatizam - semantički koncept istine i pragmatički koncept značenja</i>) studenti se upoznaju sa novim načinom karakteriziranja odnosa svijet, jezik i mišljenje kroz okret u filozofsku analizu značenja i istine u jeziku svakodnevne komunikacije. Kroz Sklop IV: (<i>Hibridni koncept analitičkog pragmatizma: algoritmizirana semantika - logika ko instrument semantičke samosvjesti.</i>) izlaže se koncept analitičkog pragmatizma zasnovan na <i>značenje-upotreba analizi</i> i algoritamskoj transformaciji vokabulara (normativni, logički, deontički,...) kroz koncept ekspresivne racionalnosti (R. Brandom). Kroz sklop Sklop V: (<i>Metodologija istraživanja fenomena post-industrijskog društva</i>) studenti se upoznaju sa glavnim crtama društva zasnovanog na znanju i metodologijama koje se koriste u istraživanjima fenomena informacijsko - komunikacijskog društva (transdisciplinarnim istraživanjima i konzorcijem metodologija).				

Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Osnovni cilj kolegija jeste da prezentira povezanost i interakciju logičkih, kognitivnih, lingvističkih, epistemoloških i ontoloških aspekata one filozofije koja za svoj objekt i za svoje sredstvo uzima konceptualnu analizu različitih vrsta reprezentacije: od semantičkih i strukturalnih svojstava jezika znanosti kao logičke sintakse jezika, do analize semantičkih i pragmatičkih svojstva prirodnih jezika u svakodnevnom diskursu i upotrebe artificijelnih jezika u diskursu moderne tehnologije (jezika logičkog programiranja i semiotičkih modeliranja u kognitivnoj lingvistici). Studenti se osposobljavaju da koriste različite tehnike konceptualne analize u hijerarhijama logičkih, lingvističkih i ontoloških varijabli i da fiksiraju kontekstsenzitivne aspekte smisla i značenja reprezentacijskih struktura u logičkim, metalogičkim, lingvističkim i metalingvističkim transformacijama jednog sadržaja.</p>
Ishodi učenja	<p>Studiranjem predmeta <i>Logika sa metodologijom socioloških istraživanja – II</i> [ANALITIČKA FILOZOFIJA] student stiče određena znanja, vještine i kompetencije:</p> <p><u>Znanja</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna pozitivne obrazovne činjenice o porijeklu i primjeni analitičke filozofije u sklopu oblasti filozofije 2. Zna smisao, vrijednost i upotrebu jasne i precizne simboličke notacije u procesu mišljenja i izražavanja 3. Zna razlikovati hijerarhije i tipove diskursa, od objekat jezika do meta jezika 4. Zna otkriti i prepoznati semantičke paradokse u konstrukcijama iskaza koji miješaju hijerarhije referencije i samo-referencije 5. Zna izvršiti karakterizaciju i vrednovati različite koncepte istine i istinosne vrijednosti iz relacije značenja i referencije 6. Zna primjeniti semantičke kondicionale za konstrukciju istinosne vrijednosti iskaza 7. Zna primjeniti strukturalne kondicionale za konstrukciju istinosne vrijednosti iskaza <p><u>Vještine</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto otkriva nekonzistentnost u formuliranju iskaza, tvrdnji, stavova, propozicija, zahtijeva, izjava u različitoj vrsti diskursa, verbalnoj i pisanoj komunikaciji (deklaracije, obligacije, izjave, molbe, žalbe, ugovori, sporazumi, presude, naučni radovi, izvještaji komisija, saopštenja,...) 2. Vješto primjenjuje kanonsku simboličku notaciju za rasvjetljavanje logičke strukture neprecizno formulisanih iskaza, nejasnih i nepreciznih informacija 3. Vješto prikuplja i analizira prikupljene podatke, vrši njihovu klasifikaciju i vrednovanje 4. Vješto koristi znanja o primjeni logike i artificijelnih jezika u informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji i upotrebi suvremene tehnologije (u edukaciji, u analitici) 5. Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju

	<p><u>Kompetencije</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Obrazovne i pedagoške kompetencije:</i> profesionalno i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili obuku strudenata na univerzitetskom nivou za oblast filozofije <i>Naučne kompetencije:</i> u oblasti humanističkih nauka aktivno sudjeluje u naučno-istraživačkom radu, u evropskim projektima, u projektima od značaja za lokalnu zajednicu <i>Istraživačke kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih nauka, samostalno vrši istraživanja i objavljuje rezultate u indeksiranim časopisima <i>Metodološke kompetencije:</i> samostalno određuje primjenu zadovoljavajućih metoda kod disciplinarnih, inter-disciplinarnih, multi-disciplinarnih i trans-disciplinarnih istraživanja u području bihevioralnih znanosti. Primjenjuje konzorcij metodologija u integriranim projektima. <i>Analitičke kompetencije:</i> daje samostalne analize datih podataka i formulira jasne i precizne informacije u različitim područjima društvenog života (politika, ekonomija, kultura, umjetnost,...) <i>Informacijsko-komunikacijske kompetencije:</i> u oblasti primjene logike, artifičijelnog jezika i artifičijelne inteligencije posjeduje visok stupanj informacijske pismenosti i sposobnost upotrebe suvremene tehnologije (u edukaciji, u poslovanju, u analitičkim poslovima)
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sklop I: Porijeklo analitičke filozofije iz logičke i simboličke kombinatorike Tema 1. Uvodna odredba analitičke filozofije
2.	Tema 2. Generativna simbolička kombinatorika – nededuktivni kategorički silogizam: tabele predikacije, atribucije, supstancijacije. Reimundus Lullus. <i>Ars Generalis Ultima (Ars Magna)</i> , 1305. Analitička simbolička kombinatorika (<i>Artis Meditandi seu Logica Inventiones</i>). Gottfried Wilhelm Leibniza, <i>Dissertatio de Arte Combinatoria</i> ,... (1666), Anasthasius Kircher, <i>Ars Magna Sciendi sive Combinatorica</i> , 1669. <i>Syntaxes Artis Miabilis</i> .
3.	Sklop II: Logičko-sintaksički pragmatizam: univerzalni jezik čistog mišljenja / jezik bez vokabulara / strukturalni model istine i značenja iskaza Tema 3. Kritika jezika života i konstrukcija jezika čistog mišljenja u djelima Gottloba Fregea. Zahtjev za razlikovanjem broja i brojevnog oznake, znaka i označenog, smisla i značenja. Veza simboličke logike i analitičke filozofije: opća algebra i teorija skupova kao osnove simboličke logike. Razlikovanje smisla i značenja. Pojam i funkcija. Sud i iskaz /stav. Frege, <i>Smisao i značenje</i> Frege, <i>Begriffsschrift</i>
4.	Tema 4. Russellov koncept logičke funkcije i denotacije. Konačni opisi

	Bertrand Russell: Koncept logičke funkcije u <i>The principles of Mathematics</i> (1905), <i>Principia Mathematica</i> (1910), <i>On Denoting</i> (1905)
5.	Tema 5. Logička sintaksa jezika kao jezik znanosti. Objekt-jezik i meta-jezik u jednom modelu referencije. Rudolf Carnap: <i>The logical Syntax of Language</i>
6.	Tema 6. Filozofija kao aktivnost na projašnjavanju stavova prirodnih znanosti. Interpretacija jezika kao slike svijeta kroz logičku strukturu jezika Wittgenstein, L. <i>Logičko-filozofski traktat</i> .
7.	Tema 7. Logička konstrukcija svijeta teorijskog znanja od iskaza motrenja do teorijskih iskaza. Analitička filozofija kao teorija pojmovne konstrukcije i rekonstrukcije znanja, odnosno kao teorija semiotičke transformacije i prevodjenja pojmova u hijerarhijama jezika od njihove dekriptivne prema čistoj sintaksi. Rudolf Carnap: <i>Der Logische Aufbau der Welt</i>
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata / Test #1
9.	Sklop III: Okret: Semantički koncept istine i pragmatički koncept značenja Tema 9. Okret u jezik života (analogija životnih formi i jezičkih formi) Značenje – upotreba analiza. Značenje-gramatika riječi analiza. Značenje-jezička igra analiza. Wittgenstein, L. <i>Filozofska istraživanja</i> .
10.	Tema 10. Semantički koncept istine- Pojam istine u formaliziranim jezicima Semantička metoda analize istine: značenje i istina. Alfred Tarsky, <i>The Concept of Truth in Formalized Languages</i> Rudolf Carnap, <i>Meaning and Necessity</i>
11.	Tema 11. Logičke i semantičke forme upotrebe jezika u različitim tipovima govornih činjenja. John R. Searle: <i>Speech Acts</i>
12.	Tema 12. Kanonska notacija i ontološki relativitet. Logičko-lingvistička interpretacija iskaza anomalijskog kauzaliteta između fizičkih djelovanja i mentalnih stanja Quine, W.V.O. <i>Riječ i predmet</i> Quine, W.V.O. <i>Philosophy of Logic</i> Donald Davidson: <i>Mental Events, Essays on Actions and Events</i>
13.	Sklop IV: Hibridni koncept analitičkog pragmatizma: algoritmizirana semantika i "treniranje značenja", logika ko instrument semantičke samosvjesti Tema 13. Strategije inferencijalizma, jezički stereotipi i ekspresivni racionalizam Robert B. Brandom: <i>Between Saying and Doing</i>

14.	Test #2
15.	Sklop V: Metodologija Tema 15: Društvo u doba informacijsko-komunikacijske tehnologije Ambijent inteligentnog prostora Ibrulj, N. <i>Stoljeće rearanžiranja</i> (2005)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja po tematskim sklopovima 2. Tematiziranje problema / problemskog sklopa 3. Pitanja i odgovori (Q&A) između sklopova 4. Vježbe (analiza izabranih topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli diskurzivnih situacija) 5. Seminarski rad 6. Konsultacije 7. Elektronske konsultacije 8. Upotreba repozitorija BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). 9. Individualni dopunski kontakt sati / * 10. Uključivanje studenata u naučno-istraživački rad / ** <p>* Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjek ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) https://ziink.wordpress.com na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>** Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini https://academiaanalitica.wordpress.com/library/ i objavljivanje radova na engleskom jeziku u e-časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="483 376 1401 647"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjeck ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini i objavljivanje radova na engleskom jeziku u časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrulj, N. <i>Filozofija logike</i>. Sarajevo.Sarajevo-Publishing,1999 2. Strol, Ejvrum: <i>Analitička filozofija u dvadesetom veku</i>. Beograd, 2005. 3. Ayer, Alfred: <i>Filozofija u dvadesetom vijeku</i>.Svjetlost, Sarajevo, 1990. 																												

4. Tugendhat, E. *Uvod u jezičkoanalitičku filozofiju*. Sarajevo, Veselin Masleša, 1986
5. Frege, G. *O smislu i značenju. U: Osnove aritmetike i drugi spisi*. Zagreb: Kruzak, 2004.
6. Wittgenstein, L. *Logičko-filozofski traktat*. Sarajevo. Veselin Masleša, 1987.
7. Wittgenstein, L. *Filozofska istraživanja*. Beograd, Nolit, 1978.
8. Quine, W.V.O. *Riječ i predmet*. Zagreb. Kruzak, 1999.
9. Davidson, D. *Istraživanja o istini i interpretaciji*. Zagreb, 2000.
10. Searle, *Govorni činovi*. Matica hrvatska, Zagreb, 2018.
11. Ibrulj, Nijaz. *Stoljeće rearanžiranja*. Sarajevo: FDT, 2005.
12. Creswell, John W. & J. David Creswell - *Research Design. Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. 2018
13. Wodak, Ruth (ed.), Paul A. Chilton (ed.) - *A New Agenda in (Critical) Discourse Analysis. Theory, Methodology and Interdisciplinarity*. 2005

Prevedeni tekstovi u domaćim časopisima

14. AUSTIN, John L. Istina. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2019, br. 12, str. 173-187. Prevod: Nijaz Ibrulj
15. QUINE, Willard Van Orman. Bilješke o teoriji referencije. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2019, br. 12, str. 189-195. Prevod: Nijaz Ibrulj
16. QUINE, Willard Van Orman. Stvari i njihovo mjesto u teorijama. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2019, br. 12, str. 197-216. Prevod: Nijaz Ibrulj
17. DAVIDSON, Donald. Viđenje kroz jezik. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2019, br. 12, str. 217-230. Prevod: Nijaz Ibrulj
18. SEARLE, John R. Jezik i društvena stvarnost. *Život : mjesečni časopis za književnost i kulturu*. 2019, br. 1-2, str. 20-30. Prevod: Nijaz Ibrulj
19. SEARLE, John R. Šta je institucija? = What is an institution?. *Pregled : časopis za društvena pitanja*. 2018, br. 2, str. 211-235. Prevod: Nijaz Ibrulj
20. QUINE, Willard Van Orman. Logička istina. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2018, br. 11, str. 115-128. Prevod: Nijaz Ibrulj
21. SEARLE, John R. Društvena ontologija: neki temeljni principi. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2018, br. 11, str. 129-151. Prevod: Nijaz Ibrulj
22. PUTNAM, Hilary. Značenje i mentalizam. *Sophos : časopis mladih istraživača*. 2021, br. 14, str. 173-187. Prevod: Nijaz Ibrulj

Dodatna

1. Dummitt, Michael (1992): *The Origins of Analytic Philosophy*.
2. Glock, Hans-Johann, edit., (1997): *The Rise of Analytic Philosophy*. Blackwell Publishers. Reprinted 1999.
3. Martinich, A.P. and Sosa, David (2001): *Analytic Philosophy: an anthology*. Blackwell Publishers.
4. Brandom, Robert B.: *Between Saying and Doing*.
5. Carnap, R. *The Logical Syntax of Language*. Harcourt, Brace, New York, 1937.
6. Carnap, R. *Der logische Aufbau der Welt*. Berlin, 1928.
7. Quine, W.V.O. *Philosophy of Logic*. New York. Prentice-Hall, 1970.

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Sorell, Tom and Rogers, G.A.J., edit., (2005): <i>Analytic philosophy and history of philosophy</i>. Oxford University Press. 9. MARTINICH, A.P. and SOSA, DAVID, Edit. (2001): <i>Blackwell Companions to Philosophy</i>. A Companion to Analytic Philosophy. Blackwell Publishers. 10. Kenny, Anthony (2000): <i>Frege: An Introduction to the Founder of Modern Analytic Philosophy</i>. Blackwell Publishers. 11. Midwest Studies in Philosophy Volume VI: <i>The Foundations of Analytic Philosophy</i>. Editors Peter A. French, Theodore E. Uehling, Howard K. Wettstein. University of Minnesota Press. Minneapolis, 1981. 12. <i>The Collected Works of Ludwig Wittgenstein</i>. Copyright © Blackwell Publishers 1998. First published 1961. Second edition 1979. Reprinted 1998. Blackwell Publishers Ltd, 108 Cowley Road, Oxford OX4 1JFUK. Blackwell Publishers Inc. 350 Main Street, Malden, Massachusetts 02148 USA 13. Follesdal, Dagfinn: <i>Analytic Philosophy: What Is It And Why Should One Engage In It ?</i> In: Glock, Hans-Johann: <i>The Rise of Analytic Philosophy</i>. Blackwell Publishers, 1997, 1999. pp. 1-16. 14. Jensen, Klaus . <i>A Handbook of Qualitative Methodology for Mass Communication Research</i>. Routledge, 1991 15. Jain, Surbhi - <i>Research Methodology In Arts, Science And Humanities</i>- Society Publishing , 2019 16. Kothari, C.R. - <i>Research Methodology. Methods and Techniques</i>-New Age Publications (Academic), 1985 <p>Napomena: sva predviđena literatura dostupna je u elektronskom obliku (pdf format) na stranicu kursa na platformi BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). http://biser.ff.unsa.ba</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofija jezika				
Šifra/kod	FIL FIL 412	Status (obavezni ili izborni)	Izborni (IP)	ECTS	3
Ciklus studija	Drugi (II)	Semestar	Drugi (II)	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Nijaz Ibrulj, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 66 / I E-mail: nijaz.ibrulj@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 126:	Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Srijeda: 16-18 Četvrtak: 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 57 E-m: kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Pon: 9-11 / online Uto: 9-11 / online Pet: 11-12 / online	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 sat; seminar: 0 sati; vježbe: 1 sat				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predmetni sadržaj se izlaže kroz dva temeljna sklopa koji predstavljaju dva dominantna pristupa istraživanju odnosa jezika, mišljenja i realiteta.</p> <p><u>Prvi sklop</u> izlaže <i>klasični pristup</i> teoriji značenja i teoriji istine za prirodni jezik (semantički i pragmatički aspekti prirodnog jezika) u djelima Fregea, Russella, Wittgensteina, Carnapa, Austina, Strawsona, Quinea, Davidsona, Putnama. Izražena je veza filozofije jezika sa analitičkom filozofijom i simboličkom logikom.</p> <p><u>Drugi sklop</u> izlaže <i>suvremeni pristup</i> teoriji značenja i istine (semantički i pragmatički aspekti prirodnog jezika) u djelima Chomskog, Dennetta, Searlea, Pinkera, Fodora, Minskog, McDowella, Millikiana, Schiffera, Horwicha. Izražena je veza filozofije jezika sa filozofijom uma, filozofijom kognitivne znanosti i kognitivnom lingvistikom. Dodatno se razmatraju i pragmatička i semantička svojstva artifičijalnog jezika i artifičijelne inteligencije u informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta jeste da upozna studente sa klasičnim i suvremenim topikama u filozofiji jezika. Obuhvaćene su topike: (1) priroda prirodnog jezika, (2) istina i značenje, (3) govorni činovi, (4) referencija i deskripcija, (5) imenovanje i demonstrativni izrazi, (6) propozicijski stavovi, (7) jezik, svijest i intencionalnost, (8) interpretacija i prevođenje, (9) analitički pragmatizam i ekspresivna racionalnost, (10) priroda artifičijalnog jezika, (11) mentalni jezik i				

	<p>arhitektura uma, (12) jezik i društvena ontologija. Okvir za razmatranje ovih topika određuje nekoliko generalnih pitanja: Kako se odnose svijet, jezik i mišljenje? Kako jezik funkcionira kao prirodni simbolički sistem? Kako jezik funkcionira kao artifičijelni simbolički sistem (jezik strojeva)? Kako se proizvodi i interpretira smislaona poruka? Kako istina i značenje iskaza stoje u vezi sa činjenicama, stanjima stvari i mentalnim procesima? U kakvoj vezi stoje mnogostrukost pojave oblika, mnogostrukost značenja riječi, koncept “jezičke igre”, mentalne reprezentacije, identitet subjekta i društvena ontologija? Da li jezik konstitutivan za mentalna stanja i društvene institucije?</p>
Ishodi učenja	<p>Izučavanjem predmeta <i>Filozofija jezika</i> student stječe određena znanja, vještine i kompetencije:</p> <p><u>Znanje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna pozitivne obrazovne činjenice o biti jezika, o funkcioniranju jezika u različitim vokabularima 2. Zna kako se jezik i njegove strukture odnose prema mišljenju i logičkim strukturama u procesima izražavanja i mišljenja 3. Zna principe teorije generativne gramatike 4. Zna kako se semantička, strikturalna i pragmatička svojstva jezika odnose u izvođenju govornih činova (govornik) i njihovoj interpretaciji / razumijevanju (slušatelj) 5. Zna kako upotrijebiti ekspresivna svojstva jezika, njegovu simboličku strukturu, u komunikaciji (mediji, marketing,) 6. Zna kako se odnose sadržaj i forma jezičkih činova prema psihološkim / mentalnim stanjima i prema kognitivnim sadržajima i intencionalnim stanjima subjekata komunikacije <p><u>Vještine:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto otkriva i prepoznaje, analizira, iz verbalnog ponašanja i upotrebe vokabulara socijalna, kulturna, mentalna, psihološka, kognitivna stanja stanja društvenih aktera 2. Vješto koristi znanja o funkcioniranju jezika u procesu analize društvenih fenomena (društvene ontologije) koji su jezički konstituirani 3. Vješto komunicira s učesnicima u edukaciji, u naučnim i istraživačkim timovima, u poslovnom i radnom okruženju <p><u>Kompetencije</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obrazovne i pedagoške kompetencije:</i> profesionalno i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili sarađuje u obuci studenata na univerzitetskom nivou za oblast filozofije, posebno u području filozofije, filozofije jezika, analitičkog pragmatizma, 2. <i>Naučne kompetencije:</i> u oblasti humanističkih nauka aktivno sudjeluje u naučno-istraživačkom radu, u evropskim projektima, u projektima od značaja za lokalnu zajednicu 3. <i>Istraživačke kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih nauka, samostalno vrši istraživanja i objavljuje rezultate u indeksiranim

	<p>časopisima</p> <p>4. <i>Metodološke kompetencije</i>: samostalno određuje primjenu zadovoljavajućih metoda kod disciplinarnih, inter-disciplinarnih, multi-disciplinarnih i trans-disciplinarnih istraživanja u području bihevioralnih znanosti. Primjenjuje konzorcij metodologija u integriranim projektima.</p> <p>5. <i>Analitičke kompetencije</i>: daje samostalne analize datih podataka i formulira jasne i precizne informacije u različitim područjima društvenog života (politika, ekonomija, kultura, umjetnost,...)</p> <p>6. <i>Komunikacijske kompetencije</i>: primjenjuje znanja o semantičkim, strukturalnim i pragmatičkim svojstvima jezika za razumijevanje psiholoških, kognitivnih, emotivnih stanja društvenih aktera u komunikaciji</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Tema 1. UVOD: GLAVNE TOPIKE FILOZOFIJE JEZIKA
2.	Tema 2. PRIRODA PRIRODNOG JEZIKA
3.	SKLOP I: KLASIČNI PRISTUP Tema 3. ZNAČENJE I ISTINA U MODELIMA LOGIČKE SINTAKSE, LOGIČKE SEMANTIKE I LOGIČKE PRAGMATIKE
4.	Tema 4. GOVORNI ČINOVI I KONVENCIJE
5.	Tema 5. REFERENCIJA I DESKRIPCija
6.	Tema 6. IMENOVANJE I DEMONSTRATIVNI IZRAZI
7.	Tema 7. PROPOZICIJSKI STAVOVI
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Tema 9. INTERPERETACija I PREVOĐENJE
10.	SKLOP II: SUVREMENI PRISTUP Tema 10. JEZIK, SVIJEST I INTENCIONALNOST
11.	Tema 11. MENTALNI JEZIK I GRAMATIKA UMA

12.	Tema 12. JEZIK I DRUŠTVENA ONTOLOGIJA
13.	Tema 13. ANALITIČKI PRAGMATIZAM I EKSPRESIVNA RACIONALNOST
14.	Tema 14. KOGNITIVNA LINGVISTIKA
15.	Tema 15. ARTIFICIJELNA INTELIGENCIJA, KOGNITIVNI MODELI ZNAČENJA, JEZIK STROJEVA I FUZZY LINGVISTIKA
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja po tematskim sklopovima 2. Tematiziranje problema / problemskog sklopa 3. Pitanja i odgovori (Q&A) između sklopova 4. Vježbe (analiza izabranih topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli diskurzivnih situacija) 5. Seminarski rad 6. Konsultacije 7. Elektronske konsultacije 8. Upotreba repozitorija BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). 9. Individualni dopunski kontakt sati / * 10. Uključivanje studenata u naučno-istraživački rad / ** <p>* Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjek ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) https://ziink.wordpress.com na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>** Studentima izuzetno nadarenim za logiku i analitiku omogućit će se članstvo u društvu ACADEMIA ANALITICA – društvo za razvoj logike i analitičke filozofije u Bosni i Hercegovini https://academiaanalitica.wordpress.com/library/ i objavljivanje radova na engleskom jeziku u e-časopisu The Logical Foresight - Journal for Logic and Science</p>
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 405 1396 678"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosječna ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Devitt, Michael and Sterelny, Kim. <i>Jezik i stvarnost. Uvod u filozofiju jezika</i>. Zagreb, Kurzak, 2002. 2. Ibrulj, Nijaz. <i>Filozofija logike</i>. Sarajevo, Sarajevo Publishing, 1999. 3. Frege, Gottlob. <i>Smisao i značenje</i>. 4. Wittgenstein, Ludwig. <i>Filozofska istraživanja</i>- 5. Wittgenstein, <i>Tractatus logico-philosophicus</i>. 6. Austin, J. L. <i>How to do things with Words</i>. 7. Carnap, Rudolf. <i>Der Logische Aufbau der Welt</i>. 8. Carnap, Rudolf. <i>The Logical Syntax of Language</i>. 9. Searle, John R. <i>Govorni činovi</i>. 																												

10. Strawson, P. Francis. *Individuals*.
11. Quine, W. v. O. *Riječ I predmet*.
12. Davidson, Donald. *Istraživanja o istini i interpretaciji*.
13. Martinich, A.P.: *Philosophy of language*
14. Wittgenstein, *Filozofska istraživanja*
15. Wittgenstein, *Tractatus logico-philosophicus*

Dodatna

1. Colin McGinn, *Philosophy of Language*
2. Rorty, Richard (ed.). *Linguistics Turn*
3. Frege, Gottlob. *Begriffsschrift*
4. Searle, John R. *Rationality in Action*.
5. Searle, John R. *The Construction of Social Reality*.
6. Burgharda B. Riegera. *Semiotic Cognitive Information Processing*.
7. Brandom, *Between Saying and Doing. Towards an Analytic Pragmatism*
8. Brandom, *From Empiricism to Expressivism*
9. Brandom, *Making It Explicite*
10. Chomsky, *Language and Thought*
11. Chomsky, *Rules and Representations*
12. Daniela Isac, Charles Reiss, *I-Language: An Introduction to Linguistics as Cognitive Science*
13. Davidson, *Essays on Actions and Events*
14. Davidson, *Inquiries into Truth and Interpretation*
15. Davidson, *Jedinstvena teorija mišljenja, značenja i djelovanja*
16. Davidson, *Mental Events*
17. Davidson, *Problems of Rationality*
18. Dennett, *Intentional Stance*
19. Fodor, *Psychosemantics: The Problem of Meaning in the Philosophy of Mind*
20. Fodor, *Rerepresentation: Readings in the Philosophy of Mental Representation*
21. Frege, *Begriffsschrift*
22. Frege, *O smislu i značenju*
23. Kripke, *Imenovanje i nužnost*
24. Locke: *O riječima (Rasprave o prirodi ljudskog razuma, 1690)*
25. Minsky, M., 1968, *Semantic Information Processing*, Cambridge, MA: MIT Press.
26. Nuccetelli, S., Seay, G. *Philosophy of language: the central topics (2008)*
27. Putnam, *Meaning and Reference*
28. Putnam: *Značenje i mentalizam*
29. Quine, *From a Logical Point of View*
30. Quine, *Riječ i predmet*
31. Rieger, Burghard B. *Computing Granular Word Meanings*
32. Rieger, Burghard B. *Semiotics and Computational Linguistics*
33. Rieger, Burghard B. *Understanding is Meaning Constitution*
34. Russell, *O denotaciji*
35. Searle, *Consciousness and Language*

	<p>36. Searle, <i>Govorni činovi</i> 37. Searle, <i>Intentionality: An Essay in the Philosophy of Mind</i> 38. Searle, <i>Mind, Language And Society: Philosophy In The Real World</i> 39. Searle, <i>Social Ontology: Some Basic Questions</i> 40. Searle, <i>The Construction of Social Reality</i> 41. Strawson, <i>O referiranju</i> 42. <i>The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics</i> 43. Vyvyan Evans, Melanie C. Green, <i>Cognitive Linguistics: An Introduction</i></p> <p>Napomena: sva predviđena literatura može se dobiti u elektronskom obliku (pdf format) sa stranice ACADEMIA ANALITICA (e-library). https://academiaanalitica.wordpress.com/library/</p> <p>ili sa stranice BISER (Bibliotečki Sarajevski Elektronički Repozitorij). http://biser.ff.unsa.ba/course/index.php?categoryid=7</p>
Napomene	

SYLLABUS

Odsjek	ODSJEK ZA FILOZOFIJU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Transcendentalna filozofija				
Šifra/kod	FIL FIL 215	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E-mail: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovno težište stavljeno je na Kritiku čistog uma i Kritiku moći suđenja, temeljna Kantova djela. Razumijevanje povijesno- filozofijskog značaja ovih knjiga, jeste osnovni zadatak koji se stavlja pred studente na početku petog semestra. Nakon razumijevanja osnova metafizike Immanuela Kanta, student se upućuje na razmatranje poslijekantovske filozofije, prije svega Fichteove filozofije, koja se interpretira u ontološkom značenju transcendentalne logike ovog filozofa. Schellingova filozofija, kao vrh transcendentalne filozofije, ali i njemačkog idealizma u cjelosti, na jednoj strani se interpretira kao u osnovi eksplicacija Kantove transcendentalne filozofije, a na drugoj kao mjesto iskoračenja iz problema koji se u bitnom određuju Kantovim konceptom mišljenja. U tom smislu Hegelova filozofija se pokazuje kao jedna vrsta kraja njemačkog idealizma, ali kraja koji istovremeno predstavlja raskid sa zahtjevima transcendentalne filozofije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa glavnim značenjima transcendentalne filozofije, tokovima i konstelacijama mišljenja sa glavnim fokusom na zasnivanje transcendentalne filozofije kod Immanuela Kanta. Studenti trebaju steći osnovne uvide puno značenje sintagme Kopernikanski obrat (naspram empirističko- racionalističke epistemologije).				
Ishodi učenja	Temeljno poznavanje problema transcendentalne filozofije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Metodičke napomene i informacije o načinu organiziranja nastave.

2.	Pojam transcendentalne filozofije i povijesno-filozofijske pretpostavke njenog zasnivanja
3.	Kantovo zasnivanje transcendentalne filozofije. Pojam uma kod Kanta.
4.	Razlika između uma i razuma kod Kanta. Transcendentalna filozofija i prevladavanje novovijekovnih koncepcija filozofije.
5.	Problem apriornog i aposteriornog
6.	Matematika i mogućnosti mišljenja apriornog
7.	Transcendentalne pretpostavke morala
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Kantova transcendentalna estetika
10.	Transcendentalna estetika i realitet zbilje
11.	Problem jedinstva čiste spoznaje
12.	Sinteza i transcendentalna analiza
13.	Um i metafizika subjektiviteta
14.	Zasnivanje metafizike spoznaje u transcendentalnoj filozofiji
15.	Subjekt i realitet zbilje
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe
---	---------------------

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 376 1433 741"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Esej</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni pismeni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost. 2. Spomenuti elementi aktivnosti na predavanjima će pogotovo doći do izražaja na vježbama i zbog toga će biti više vrednovani. 3. Imajući u vidu specifičnost struke, pisanje seminarskih radova kao način obučavanja u akademskom pisanju i stjecanja neophodnog znanja za stručni rad ima posebnu važnost. 4. Test koji sadrži teme koje su bile problematizirane tokom semestra. 5. Završni ispit je također test/esej u kojem se nastoji procijeniti ukupno postignuće studenta u ovladavanju nastavnim sadržajima. Test/esej će obuhvatati teme predavanja i literature koja je data studentima. <p>Napomena: Ukoliko bude potrebe za tim, završni ispit može biti realiziran i kroz usmeni ispit, kao dodatni oblik provjere znanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	25	25%	2.	Parcijalni pismeni ispit	25	25%	3.	Završni ispit	50	50%	4.				5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Esej	25	25%																										
2.	Parcijalni pismeni ispit	25	25%																										
3.	Završni ispit	50	50%																										
4.																													
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Immanuel Kant. (1990): Kritika čistog uma. Beograd: BIGZ. 2. Immanuel Kant. (1991): Kritika moći suđenja. Beograd: BIGZ. 3. F. W. J. Schelling. (1988): Forma i princip filozofije. Beograd: Nolit. 4. F. W. J. Schelling. (1986): Sistem transcendentalnog idealizma. Zagreb: Naprijed. 5. J. G. Fichte. (1974): Učenje o nauci/Osnovi cjelokupnog učenja o nauci. Zagreb: Naprijed. 6. G. W. F. Hegel. (1987): Fenomenologija duha. Zagreb: Naprijed. 7. F. Nietzsche. (1975) Tako je govorio Zarathustra. Zagreb: Mladost. 8. E. Husserl. (1975/1976): Kartezijanske meditacije. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost Saveza socijalističke omladine. 9. E Husserl, <i>Kriza evropskih znanosti i transcendentalna fenomenologija</i> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samir Arnautović, <i>Transcendentalna filozofija i odrednice moderne</i> 2. Friedrich Heinrich Jacobi, <i>O Spinozinu nauku u pismima gospodinu Mosesu Mendelssohnu ; Spisi o sporu o božanskim stvarima i njihovoj objavi</i> 3. J. G. Fichte, <i>Transcendentalna logika</i>
Napomene	<p>Ukoliko u toku semestra/školske godine, bude organiziran znanstveni skup koji tematizira filozofiju, studenti imaju obavezu sudjelovati na njemu, što će biti kompenzirano nastavnim satima.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Estetika II				
Šifra/kod	FIL FIL 207	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4 (st. grupa Filozofija i Filozofija i sociologija) 3 (st. grupa Filozofija i druga st. gr.)
Ciklus studija	Prvi (I)	Semestar	Četvrti (IV)	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta <i>Estetika I</i>				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Samir Arnautović, redovni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E-mail: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata; Seminar: 0 sati;		Vježbe: 2 sata		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U kolegiju studenti se uvode u suvremene teorije na području estetičke misli. Izlažu se principi postmodernih estetičkih teorija i njihove temeljne problemske orijentacije. Poseban akcenat se stavlja na postmodernu estetičko određenje umjetnosti i umjetničkog djela kao rezultata jedinstvenog integrala ljudskih refleksivnih, imaginativnih, emotivnih, itd. izražajnih činova koji stvaraju zasebne kosmose simboličkih relacija podložnih najrazličitijim razumijevanjima i interpretacijama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Nastavni predmet Estetika II ima za cilj nastaviti raskrivati problematiku estetike koja se istraživala na predmetu Estetika I. Student se dalje upoznaju sa pravcima estetike kao refleksivne prakse o lijepom u umjetnosti i prirodi.				
Ishodi učenja	1. Razumijevanje mjesta i uloge estetike u filozofijskom spektru (nastavak) 2. Razumijevanje odnosa estetike i društva u suvremenom dobu				

	3. Razumijevanje glavnih umjetničkih tokova i određanja ukusa
	4. Razumijevanje pozicije umjetnosti u suvremenom svijetu

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica (Predavanja i vježbe)
Datum	
1.	Tema: Renesansa i redefiniranje umjetničkog
2.	Tema: Moderni pojam umjetnosti
3.	Tema: Kantovo određenje lijepog i uzvišenog
4.	Tema: Umjetnost kao spoznaja i kao kritika
5.	Tema: Mimesis u modernom značenju umjetnosti
6.	Tema: Nietzscheovo razumijevanje tragedije i hamletovski princip
7.	Tema: Heideggerovo pitanje o umjetnosti
8.	Provjera znanja studenata
9.	Tema: Umjetnost i tehnika. Umjetničko djelo u dobu njegove tehničke reproducibilnosti (W. Benjamin): od fotografije do filma. Gubitak aure.
10.	Tema: Umjetnost, društvo, politika i kultura
11.	Tema: Riječ, slika, zvuk, tijelo i interakcija umjetničkih praksi
12.	Tema: Od pikturnog do vizualnog
13.	Tema: Problem performativne umjetnosti
14.	Tema: Umjetnost i zbiljnost
15.	Tema: Rekapitulacija i završno razmatranje
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja po tematskim sklopovima Pitanja i odgovori (A&Q) između sklopova Vježbe (analiza izabranih topika, konstrukcija primjera upotrebe logičkih struktura u diskursu, heuristički modeli)</p>																		
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="564 703 1458 1106"> <tr> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>Pismeni /usmeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosječna ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače. 	Prisutnost	10	10%	Aktivnost	10	10%	Test 1	15	15%	Test 2	15	15%	Pismeni /usmeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova		100%
Prisutnost	10	10%																	
Aktivnost	10	10%																	
Test 1	15	15%																	
Test 2	15	15%																	
Pismeni /usmeni ispit	50	50%																	
Ukupno: 100 bodova		100%																	
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																		

Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. K. Gilbert, H. Khun (1969): Istorija estetike. Beograd: Kultura. 2. N. Hartman (1968): Estetika. Beograd: Kultura. 3. M. Heidegger: Izvor umjetničkog djela. 4. F. Nietzsche, Rođenje tragedije. 5. F. Nietzsche: Slučaj Wagner 6. I. Kant: O lijepom i uzvišenom <p>T. Adorno: Esetička teorija</p> <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. L. Hačion (1996): Poetika postmodernizma. Istorija, Teorija, Fikcija. Novi Sad: Svetovi. 2. A. C. Danto (1997): Preobražaj svakidašnjeg. Zagreb: Kruzak.
Napomene	<p>Ukoliko u toku semestra bude organiziranih relevantnih znanstvenih skupova, studenti će, kompenzirano fondom sati, imati obavezu sudjelovati na ovakvim skupovima.</p>

Three handwritten signatures in blue ink, arranged vertically. The top two are cursive and appear to be the same name, while the bottom one is more stylized and possibly a different name or a variation of the same.

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija filozofije III				
Šifra/kod	FIL FIL 304	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	10
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena <i>Historija filozofije II/1</i> i <i>Historija filozofije II/2</i>				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E-mail: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 4; seminar _____; vježbe 4;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Zadatak realizacije nastave na ovom predmetu je studente upoznati sa temeljnim značenjima Kantove filozofije. Ovdje je osnovno težište stavljeno na <i>Kritiku čistog uma</i> i <i>Kritiku moći suđenja</i>, temeljna Kantova djela. Razumijevanje povijesno-filozofskog značaja ovih knjiga, jeste osnovni zadatak koji se stavlja pred studente na početku petog semestra. Nakon razumijevanja osnova metafizike Immanuela Kanta, student se upućuje na razmatranje poslijekantovske filozofije, prije svega Fichteove filozofije, koja se interpretira u ontološko značenju transcendentalne logike ovog filozofa. Schellingova filozofija, kao vrh transcendentalne filozofije, ali i njemačkog idealizma u cjelosti, na jednoj strani se interpretira kao u osnovi eksplikacija Kantove transcendentalne filozofije, a na drugoj kao mjesto iskoračenja iz problema koji se u bitnom određuju Kantovim konceptom mišljenja. U tom smislu Hegelova filozofija se pokazuje kao jedna vrsta kraja njemačkog idealizma, ali kraja koji istovremeno predstavlja raskid sa zahtjevima transcendentalne filozofije</p>				
Cilj kolegija/	Cilj predmeta je pružiti studentima temeljna znanja iz oblasti filozofije				

nastavnog predmeta	njemačkog idealizma i da studenti kroz sticanje potrebnih znanja shvate povezanost različitih filozofskih pravaca u filozofijskoj tradiciji. Na taj način studenti bi stekli uvid u glavne tendencije i tokove mišljenja navdenog povijesnog perioda, što bi predstavljalo pretpostavku za razumijevanje suvremene situacije u filozofijskom mišljenju.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razumjeti filozofske probleme iz oblasti filozofije njemačkog idealizma ➤ moći će kritički promišljati filozofske postavke i najvažnije odrednice filozofije njemačkog idealizma ➤ razumjeće filozofski utjecaj filozofije njemačkog idealizma na kasniju filozofiju ➤ moći će kritički promišljati vezu iz oblasti filozofije njemačkog idealizma sa današnjom filozofijom

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s načinom rada
2.	Povijesno-filozofijska ishodišta Kantove transcendentalne filozofije
3.	Zadaća kritike metafizike i transcendentalna filozofija.
4.	Prevladavanje dualizma mišljenja u njemačkom idealizmu.
5.	Novi aspekti metafizike subjektiviteta.
6.	Sistem filozofijskog mišljenja i sistema znanja u metafizici.
7.	Povijesnost i subjektivitet.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	Hegelovo razvijanje problema identiteta. Kategorija identiteta i mišljenje svijeta.
10.	Pojam slobode kod Schellinga i Hegela.
11.	Pojam filozofije kod Schellinga.
12.	Schellingova percepcija kulture.
13.	Hegelova Fenomenologija duha.
14.	Hegelovo zasnivanje fenomenologije. Pitanje povijesnosti i konzekvence Hegelove Fenomenologije duha.
15.	Rekapitulacija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%
2.	Seminarski rad	15	15%
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%
4.	Završni ispit	50	50%
Ukupno: ___100___ bodova			100%

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

- Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja
- Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (10-15 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura)
- Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature
- Završni ispit: pismena i usmena provjera znanja

Napomena:

Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Kritika čistog uma; Kritika moći suđenja; Kritika praktičnog uma</i> 2. J. G. Fichte, <i>Osnovi cjelokupnog učenja o nauci; Transcendentalna logika</i> 3. F. W. J. Schelling, <i>Forma i princip filozofije; Sistem transcendentalnog idealizma</i> 4. G. W. F. Hegel, <i>Fenomenologija duha; Znanost logike</i> <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Martin Heidegger, <i>Kant i problem metafizike</i> 2. Dieter Henrich, <i>Pribježišta</i> 3. G. W. F. Hegel, <i>Historija filozofije</i> 4. Samir Arnautović, <i>Filozofijska ishodišta moderne; Transcendentalna filozofija i odrednice moderne</i> 5. <i>Filozofijski rječnik</i> u redakciji Vladimira Filipovića
Napomene	<p>Ukoliko u periodu trajanja ljetnog semestra bude organiziran internacionalni filozofski simpozij smatram da bi za studente bilo od velike koristi da prisustvuju i sudjeluju u radu ovog znanstvenog događaja. Imajući navedeno u vidu bit će potrebno obezbijediti kompenziranje prisustva skupu za nastavne sate, a sve s ciljem da studenti u nastavnom i akademskom smislu dobiju bogatiji sadržaj.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija filozofije IV				
Šifra/kod	FIL FIL 408	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	8 znanstveni 7 nastavnički
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena <i>Historija filozofije III</i>				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 E-mail: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar _____; vježbe 3;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Schopenhauerovo mišljenje svijeta; Kierkegardov pojam egzistencije; Nietzscheova kritika metafizike; Husserlovo zasnivanje transcendentalne filozofije; Jaspersova filozofija egzistencije; Heideggerovo mišljenje metafizike i tematiziranje povijesti filozofije; Frankfurtska škola; Gadamerova hermeneutika i razumijevanje modernog svijeta; Habermasova kritika moderne; Pitanje kraja moderne u Vattimovoj filozofiji; Frankovo mišljenje romantizma u diskursu suvremene filozofije; Henrichovo reafirmiranje metafizike i ponovno promišljanje njene tradicije; Fenomenološko mišljenje stranog u Waldenfelsovoj filozofiji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta je studentima obazbijediti šire znanje iz filozofije 19. i 20. stoljeća. Realizacija nastave na ovom predmetu ima za cilj studente osposobiti za istraživanje u području suvremene filozofije i pružiti im šire uvide u glavne tendencije i pretpostavke suvremenog filozofijskog mišljenja. U tom				

	smislu filozofija 19. stoljeća se tematizira u povijesnom slijedu razvoja mišljenja u glavnim tendencijama koje će artikulirati filozofijsku misao 20. stoljeća.
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razumjeti filozofske probleme u području suvremene filozofije ➤ moći će kritički promišljati filozofske postavke filozofije 19. i 20. stoljeća ➤ razumjeće filozofski utjecaj filozofije 19. i 20. stoljeća na kasniju filozofiju ➤ moći će kritički promišljati vezu filozofije 19. i 20. stoljeća sa današnjom filozofijom

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s načinom rada
2.	Mišljenje egzistencije u filozofiji 19. Stoljeća.
3.	Pojam egzistencije kod Kierkegarda. Schopenhauerov pojam svijeta i volje. Simel i recepcija Kantove filozofije u shvatanju egzistencije.
4.	Pojam egzistencije u filozofiji Karla Jaspersa. Značenje filozofije kod Jaspersa.
5.	Nietzscheova kritika metafizike.
6.	Nietzscheova kritika vrijednosti.
7.	Husserlovo zasnivanje fenomenologije.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Kriza evropskih znanosti i transcendentalna fenomenologija.
10.	Heideggerovo zasnivanje fundamentalne ontologije.

11.	Heideggerova kritika metafizike. Bitak i povijesnost.
12.	Osnovna značenja Gadamerove hermeneutike.
13.	Waldenfelsovo određenje životnog svijeta
14.	Fenomenološka ishodišta filozofijskog mišljenja. Fenomenološka kritika moderne. Evaluacija aktivnosti studenata u toku izvođenja nastave.
15.	Rekapitulacija
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 1402 1430 1771"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja • Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (10-15 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																						
2.	Seminarski rad	15	15%																						
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: __100__ bodova			100%																						

	<p>preporučena literatura)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena i usmena provjera znanja <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Kritika čistog uma</i> i <i>Kritika moći suđenja</i> 2. F. W. J. Schelling, <i>Forma i princip filozofije</i> i <i>Sistem transcendentnog idealizma</i> 3. J. G. Fichte, <i>Osnovi cjelokupnog učenja o nauci</i> i <i>Transcendentalna logika</i> 4. G. W. F. Hegel, <i>Fenomenologija duha</i>; <i>Osnovne crte filozofije prava</i>; <i>Filozofija povijesti</i>; <i>Znanost logike</i> 5. S. Kierkegard, <i>Ili Ili</i> i <i>Bolest na smrt</i> 6. K. Marx, <i>Rani spisi</i> i <i>Kapital</i> 7. F. Nietzsche, <i>Rođenje tragedije</i>; <i>O koristi i šteti historije za život</i>; <i>Radosna znanost</i>; <i>Tako je govorio Zarathustra</i> 8. E. Husserl, <i>Logička istraživanja</i> i <i>Ideja fenomenologije</i> 9. M. Heidegger, <i>Bitak i vrijeme</i>; <i>Šumski putevi</i>; <i>Kant i problem metafizike</i> 10. H. Blumenberg, <i>Geneza kopernikanskog svijeta</i> 11. M. Frank, <i>Kazivo i nekazivo</i> i <i>Conditio moderna</i>

	<p>12. H. G. Gadamer, <i>Istina i metoda</i> 13. B. Waldenfels, <i>U mrežama životnog svijeta</i> 14. T. Adorno, <i>Minima moralia</i> 15. M. Horkheimer i T. Adorno <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i> 16. K. Jaspers, <i>Filozofija</i> 17. W. Dilthey, <i>Izgradnja historijskog svijeta u duhovnim znanostima</i></p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kant, <i>Antropologija u pragmatičnom pogledu</i> 2. S. Arnautović, <i>Filozofijska ishodišta moderne; Suvremena filozofija i filozofijsko nasljeđe; Nietzscheov nihilizam i metafizika; Transcendentalna filozofija i odrednice moderne; Razmeđa Hegelove filozofije</i> 3. D. Henrich, <i>Pribježišta</i> 4. G. W. F. Hegel, <i>Historija filozofije</i> 5. R. Rorty, <i>Filozofija i ogledalo prirode</i> 6. R. Muminović, <i>Uvod u filozofiju</i> 7. <i>Filozofijski rječnik</i> u redakciji Vladimira Filipovića
<p>Napomene</p>	<p>Ukoliko u periodu trajanja ljetnog semestra bude organiziran internacionalni filozofski simpozij smatram da bi za studente bilo od velike koristi da prisustvuju i sudjeluju u radu ovog znanstvenog događaja. Imajući navedeno u vidu bit će potrebno obezbijediti kompenziranje prisustva skupu za nastavne sate, a sve s ciljem da studenti u nastavnom i akademskom smislu dobiju bogatiji sadržaj.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ontologija III/2				
Šifra/kod	FIL FIL 410	Status	obavezni	ECTS	8 znanstveni 6 nastavnički
Ciklus studija	II	Semestar	Drugi (II)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Samir Arnautović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 68 Email: arnautovicunsa@gmail.com Telefon: 033 253 118	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 11-14 Utorak, 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar _____; vježbe: 3;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studijski sadržaj predmeta tematizira ontološke teorije 20. stoljeća, odnosno razvoj ontologije kao ishodišta metafizike. Ovdje se kritika metafizike postavlja kao polazišna tema, ali se pitanje njene transformacije i redefiniranja značenja pojavljuje kao rezultat te kritike. Mišljenje "kraja filozofije", odnosno problem mjesta filozofije u zbilji "novog svijeta" određenog tehnologijom, postaje odlučno važnim pitanjem ne samo za filozofiju, nego i za mogućnosti ljudskog djelovanja i mišljenja uopće.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta: Studenti će steći uvide u ontološke teorije 20. stoljeća koje su obilježile tokove filozofijskog mišljenja do danas.				
Ishodi učenja	Sticanje pretpostavki za razumijevanje glavnih pravaca ontologije i njihovog utjecaja na suvremenu filozofijsku misao.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u nastavni sadržaj i uputa u metode rada. Pregled nastavnih jedinica.
2.	Heideggerov problem ontološke razlike
3.	Bitak i Ništa. Problem metafizike u diskursu modernog mišljenja.
4.	Heideggerova fundamentalna ontologija
5.	Značenje filozofije kao "univerzalne fenomenološke ontologije". Ontološko razumijevanje vremena i fenomenologija.
6.	Moderna filozofija i kritika metafizike. Kritika ontologije i mogućnosti ishodišta metafizike.
7.	Sartreova koncepcija ontologije i Marcelovo razumijevanje egzistencije
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Ontologija i filozofija u Jaspersovoj filozofiji egzistencije.
10.	Ontološki aspekti Foucaultovog tematiziranja odnosa znanja i društva. Fenomenološki kontekst socijalne epistemologije.
11.	Kriza znanja i kriza društva. Filozofija i zbilja. Filozofija i društvo u epistemološkom razmatranju.
12.	Fenomenološko zasnivanje socijalne epistemologije. "Fenomenološka epistemologija" i kritika ontologije.
13.	Problem stranog i de-ontologizacija filozofije
14.	Wittgensteinova kritika ontologije i tematiziranje jezika u "epistemološkom okretu"
15.	Pregled nastavnog sadržaja i rekapitulacija rezultata u nastavi.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja, vježbe i seminarski radovi</p> <p>Metoda: tekstualna analiza kroz heuristički vođene rasprave</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 734 1430 1173"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Br j bodova</th> <th>Učešće ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na predavanjima</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na vježbama</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Najmanje dva seminarska rada</td> <td>30</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>10</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U obzir se uzima aktivno učešće studenata u segmentu nastavnikovih predavanja: kvalitet njegove pripremljenosti (ovladavanje prethodnim gradivom), razina razumijevanja i upućenosti kod upita i komentara, kritička sposobnost. 2. Spomenuti elementi aktivnosti na predavanjima će pogotovo doći do izražaja na vježbama i zbog toga će biti više vrednovani. 3. Imajući u vidu specifičnost struke, pisanje seminarskih radova kao način obučavanja u akademskom pisanju i stjecanja neophodnog znanja za stručni rad ima posebnu važnost. 4. Test koji sadrži teme koje su bile problematizirane tokom semestra. 5. Završni ispit je također test u kojem se nastoji procijeniti ukupno postignuće studenta u ovladavanju nastavnim sadržajima. Test će obuhvatati teme predavanja i literature koja je data studentima. 	R. br.	Elementi praćenja	Br j bodova	Učešće ocjeni (%)	1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%	2.	Aktivnost na vježbama	15	15%	3.	Najmanje dva seminarska rada	30	20%	4.	Parcijalni ispit	10	20%	5.	Završni ispit	40	40%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Br j bodova	Učešće ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na predavanjima	5	5%																										
2.	Aktivnost na vježbama	15	15%																										
3.	Najmanje dva seminarska rada	30	20%																										
4.	Parcijalni ispit	10	20%																										
5.	Završni ispit	40	40%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p>																												

	f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nicolai Hartmann, <i>Novi putevi ontologije</i> 2. Wilhelm Dilthey, <i>Izgradnja istorijskog svijeta u duhovnim naukama</i> 3. Friedrich Nietzsche, <i>Tako je govorio Zarathustra</i> 4. Jean Paul Sartre, <i>Bitak i ništa</i> 5. Gabriel Marcel, <i>Bivstvovanje i imanje</i> 6. Martin Heidegger, <i>Bitak i vrijeme</i> 7. Karl Jaspers, <i>Filozofija</i> 8. Michel Foucault, <i>Riječi i stvari</i> 9. Edmund Husserl, <i>Kriza evropskih znanosti i transcendentalna fenomenologija</i> 10. Ludwig Wittgenstein, <i>Tractatus logico-philosophicus</i>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karl-Otto Apel, <i>Transformacija filozofije</i> 2. Manfred Frank, <i>Konditio moderna</i> 3. Maurice Merleau-Ponty, <i>Fenomenologija percepcije</i> 4. Manfred Frank, <i>Kazivo nekazivo</i> 5. Samir Arnautović, <i>Filozofijska ishodišta moderne</i> 6. Samir Arnautović, <i>Transcendentalna filozofija i odrednice moderne</i>
Napomene	<p>Ukoliko u toku semestra bude organiziranih znanstvenih skupova i događaja koji na relevantan način tematiziraju filozofiju, studenti će u sudjelovati u njima, uz kompenzaciju za nastavne sate. Time će biti znatno obogaćen studijski sadržaj, a studenti će dobiti priliku uputiti se u realno sudjelovanje u akademskom životu i radu.</p> <p>Po potrebi određeni tematski sadržaji bit će radeni zajedno sa studentima koji slušaju predmete <i>Ontologija I/2</i> i <i>II/2</i>, radi efikasnosti nastave i potpunije obrađenosti nastavnog programa.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofija za djecu (P4C) 2				
Šifra/kod	FIL FIL 110	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (unutarnja i vanjska lista)	ECTS	9
Ciklus studija	Prvi (I.)	Semestar	Drugi (II.)	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Nevad Kahteran			
	Kontakt podaci	Kabinet: 60 E-mail: nevad.kahteran@ff.unsa.ba; Telefon: 033/253-120	Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Četvrtak: 13-16	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1 sat;		seminar/hospitovanje: 1 sat;	vježbe _____	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Projekat označava razvijanje razigranog i imaginativnog istraživanja kroz dječiju književnost, dječiju psihologiju, te kroz kritičnu i inkluzivnu pedagogiju, uobziruje dječiju znatiželju i tendenciju da postavljaju duboka i suštinska pitanja "imaginativnog filozofiranja", odnosno vježbe racionalnog razmišljanja u najranijem djetinjstvu (predlažemo uvođenje ovog predmeta u 7., 8. i 9. razred osnovne škole, ali i vrtiće), priječeći ono iracionalno u adolescenciji. Filozofija za djecu (P4C) je shvatljiv i regularan plan i program unutar kojeg se djeca vježbaju da steknu analitičke i logičke vještine kroz filozofska kazivanja i pripovijesti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student u ljetnjem semestru što temeljitije kroz praksu u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju uvede u curriculum koji obuhvata djecu od 6 do 16 godina koji je razvio profesor Matthew Lipman i, k tomu još, cilj je osposobiti studente da predaju Filozofiju za djecu (P4C) kako bi mogli usmjeriti i izvježbati učenike za autonomno, kritičko, kreativno i skrbno mišljenje, razvijanje domišljatosti u kreativnosti i razvijanje misaonih vještina kroz dijalog.				

Ishodi učenja	<p>Znanje: polaznici razumiju koncept kritičkog i kompleksnog mišljenja kroz praksu; polaznici razumiju i razlikuju vještine mišljenja u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju.</p> <p>Vještine: polaznici vješto ocjenjuju proces i ishod radionice filozofije za djecu u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju; polaznici razumiju i vješto vrednuju različite pristupe filozofiji za djecu;</p> <p>Kompetencije: polaznici samostalno osmišljavaju i realiziraju radionice zasnovane na filozofiji za djecu u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju, razvijaju zaključivanje uz upotrebu edukacijskih instrumenata, dijaloški nastavni metod (forma sokratovskog dijaloga), te znanje osnova dječije psihologije, koja pruža normative dječijeg razvitka i metodike izvođenja nastave filozofije.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Izgradnja kritičkog, kreativnog i skrbnog mišljenja od kindergartena preko osnovne i srednje škole do fakulteta
2.	Children's BOOK of Philosophy: An introduction to the world's great thinkers and their big ideas. Penguin Random House, 2015.
3.	Evaluacija filozofije za djecu i jednomjesečno hospitovanje u kindergartenu uz radionice sa djecom. (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i odgajateljem unutar kuće);
4.	Evaluacija filozofije za djecu i jednomjesečno hospitovanje u kindergartenu uz radionice sa djecom. (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i odgajateljem unutar kuće);
5.	Evaluacije filozofije za djecu i jednomjesečno hospitovanje u osnovnoj školi uz radionice sa učenicima. (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i razrednim nastavnikom unutar škole);
6.	Evaluacije filozofije za djecu i jednomjesečno hospitovanje u osnovnoj školi uz radionice sa učenicima. (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i razrednim nastavnikom unutar škole);
7.	Evaluacije filozofije za djecu i jednomjesečno hospitovanje u osnovnoj školi uz radionice sa učenicima. (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i razrednim nastavnikom unutar škole);
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Osmišljavanje radionica filozofije za djecu za srednje škole i jednomjesečno hospitovanje u Trećoj gimnaziji (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i kolegicom Sedžidom Hadžić otuda).

10.	Osmišljavanje radionica filozofije za djecu za srednje škole i jednomjesečno hospitanje u Trećoj gimnaziji (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i kolegicom Sedžidom Hadžić otuda).
11.	Osmišljavanje radionica filozofije za djecu za srednje škole i jednomjesečno hospitanje u Trećoj gimnaziji (odabir tema uz dogovor sa predmetnim nastavnikom i kolegicom Sedžidom Hadžić otuda).
12.	Hawajski program P4C
13.	Hawajski program P4C
14.	Značaj uvođenja P4C u BiH: Stjecište između filozofije, pedagogije, psihologije i dječije književnosti u teoriji i praksi
15.	Značaj uvođenja P4C u BiH: Stjecište između filozofije, pedagogije, psihologije i dječije književnosti u teoriji i praksi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja uz hospitanje uz instrukcije predmetnog nastavnika i odgajatelja, odnosno razrednika i profesora filozofije u školi.																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>polusemestralni pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>završni semestralni pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>hospitanje: kindergarden, osnovna i srednau škola</td> <td>45</td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>radionica sa djecom</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	polusemestralni pismeni	20	20	2.	završni semestralni pismeni	20	20	3.	hospitanje: kindergarden, osnovna i srednau škola	45	45	4.	radionica sa djecom	15	15	5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	polusemestralni pismeni	20	20																										
2.	završni semestralni pismeni	20	20																										
3.	hospitanje: kindergarden, osnovna i srednau škola	45	45																										
4.	radionica sa djecom	15	15																										
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusestralni pismeni 20 %; završni semestralni pismeni 20 %; hospitovanje 45 % (po 15 % za kindergarten, osnovnu i srednju školu); radionica sa djecom 15 %. <p>Napomena: Nabaviti prijeko potrebnu nedostajuću literaturu (boldirano).</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Children's BOOK of Philosophy: An introduction to the world's great thinkers and their big ideas. Penguin Random House, 2015.</p> <p>History, Theory and Practice of Philosophy for Children International Perspectives Edited by Saeed Naji, Rosnani Hashim. 2017, str. 232</p> <p>Philosophy for Children Theories and praxis in teacher education Edited by Babs Anderson © 2017 – Routledge, str . 154</p> <p>Philosophy for Young Children A Practical Guide By Berys Gaut, Morag Gaut © 2012 – Routledge, str. 128.</p> <p><i>Dodatna</i> <i>Dječja psihologija.</i> Zagreb: Naklada Slap (udžbenik iz dječije psihologije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za psihologiju); *Tekstovi za obradu iz dječije književnosti (temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za književnosti bh. naroda); Internet resursi (korisne mrežne stranice: P4C sites - Philosophy for Children).</p>
Napomene	<p>Posljednja izmjena: 17. 01. 2022. <i>N. Karatodan</i></p>

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija istočnih filozofija II				
Šifra/kod	FIL FIL 212 FIL FIL 108	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	Broj ECTS kredita: 7 DP. 4 FIL. SOC. 5
Ciklus studija	Prvi (I) Prvi (I)	Semestar	Drugi (II) Četvrti (IV)	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Nevad Kahteran			
	Kontakt podaci	Kabinet: 60 E-mail: nevad.kahteran@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-120	Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Četvrtak: 13-16	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3 sata; seminar 3 sata; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti prate ciklus predavanja iz osnova arapsko-islamske filozofije u ljetnjem semestru , gdje se svaki od uključenih modela mišljenja nastoji promatrati u sklopu njihovih osnovnih škola i predstavnika – povlačeći moguće veze i dosluh između njih, uz poseban naglasak na osnovnoj terminologiji i terminološkim raščlambama. U toku semestra student je obavezan da pročita pet djela po vlastitom odabiru tijekom ljetnjeg semestra koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na seminarima, kao osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu – uz obavezu da u dogovoru sa nastavnikom napiše seminarski rad na zadanu temu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Tijekom trajanja ljetnjeg semestra uvod u islamsku filozofsku tradiciju i osnovne škole i predstavnike (značenje i koncept filozofije u islamu, definicija, izvori, metodologija, faktori utjecaja na nastanak, područja interesovanja islamske filozofije i njen odnos sa drugim islamskim naukama; grčka i sirijska pozadina te indijsko i perzijsko zaleđe i utjecaj). Potom, već na samom kraju da mu se ponudi pregled prinosa autora sa ovih prostora (islamska misao u Bosni i Hercegovini i Balkanu) . Studentima koji studiraju kombinovani studij				

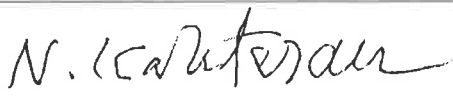
	(filozofija i druga studijska grupa, filozofija i sociologija), nastava će biti realizovana sa manjim brojem sati (u skladu sa opterećenjem nastavnog plana), a ispiti će biti prilagođeni nastavnim planom i programom.
Ishodi učenja	<p>Znanje: u današnjoj prevalirajućoj kakofoniji u pogledu ove tradicije student zna modele mišljenja unutar arapsko-islamske filozofske tradicije, kao i temeljne škole i predstavnike.</p> <p>Vještine: vješto razaznaje islamsko filozofsko mišljenje od ideoloških redukcionizama i nagrdivanja, tj. univerzalizam i pluralizam islamskih modela mišljenja vs. partikularizma i ekskluzivizma ideološkog sektašenja.</p> <p>Kompetencije: student je u stanju graditi vlastiti kritički odnos i uspoređivati arapsko-islamsku filozofiju sa zapadnjačkim modelima mišljenja, povlačeći moguće veze i dosluh između njih, uz poseban naglasak na osnovnoj terminologiji i terminološkim raščlambama, te je upoznat sa prinosima istoj autora sa ovih prostora.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Arapsko-islamska filozofija Značenje i koncept filozofije u islamu i rana povijest islamske teologije i počeci filozofske problematike (S.H. Nasr & Oliver Leaman, eds., History of Islamic Philosophy)
2.	Istočna i zapadna islamska skolastika: a) Rani islamski filozofi na Istoku (al-Kindī, al-Fārābī, Ibn Sīnā/Avicenna, Muhammed ibn Zekerijjā' ar-Rāzī, Braća čistote/Ihwānu-s-Safā', Ibn Miskawajh, Abū Hāmid al-Gazzālī) b) Islamski filozofi u al-Andalusu (Ibn Masarra, Ibn Bādždža/Avempace, Ibn Tufayl, Ibn Rushd, Ibn Sab'in, Ibn Khaldūn) (M. Sharif, H. Corbin, H. Daiber i drugi)
3.	Alfarabi i utemeljenje islamske političke filozofije (M. Mahdi) Nauka o državi i povijesti (Ibn Haldūn) Politički aspekti islamske filozofije (C.E. Butterworth)
4.	Protuslovlje između al-Gazzālījeve i Ibn Rušdove/Averroesove filozofije: sukob mišljenja u svjetlosti vjere i razuma (razmatranje središnjih pitanja dva Tahāfuta)
5.	Uvod u sufijsku tradiciju ('Ajn al-Kudāt al-Hamadānī, Šihābu-d-Dīn Suhrawardī i iluminacionistička tradicija – hikmat al-ishrāk, Ibn 'Arabī i ideja «jedinstva u mnoštvu» - al-wāhidijja) (S.H. Nasr & M. Aminrazavi; M. Lings)
6.	Predstavnici kasnije islamske filozofije (at-Tūsī, Mīr Dāmād, Mullā Sadrā Shirāzī) i ši'itska duhovnost (H. Corbin)
7.	Jevrejska filozofska tradicija u islamskom kulturnom svijetu

	(Saadiyah Gaon al-Fayyumi, Ibn Gabirol, Judah Halevi, Maimonides, Rabbi Levi ben Gershom/Gersonides) (L.E. Goodman)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Moderne interpretacije islamske filozofije na Zapadu (H. Hanafi) Suvremena islamska filozofija (O. Leaman)
10.	Islamska misao u Bosni i Hercegovini
11.	Abdullah-efendija Bosnawi, Tumačenje dragulja Poslaničke mudrosti (R. Hafizović) Hasan Kafija Prušćak (A. Ljubović & F. Nametak i El-Kalem, 2015.)
12.	Derviški redovi u Bosni i Hercegovini (Dž. Čehajić)
13.	Filozofija S. H. Nasra (W.C. Chittick i N. Kahteran)
14.	Historija islama u njemačkoj misli: od Leibniza do Nietzschea (Ian Almond) Novi orijentalisti: postmoderna predstavljanja islama od Foucaulta do Baudrillarda (Id.)
15.	Suvremeni predstavnici islamske i uporedne filozofije (SPh 62, 2/2016)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje nastavnika i rad u seminaru sa studentima
---	--

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 331 1426 701"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>polusemestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>seminarski rad i prezentacija</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>završni semestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>prisustvo na nastavi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminar 20 %, drugi seminar 20 %, polusemestralni pismeni 25 %, završni semestralni pismeni 25 %, prisustvo na nastavi 30 %. <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	polusemestralni pismeni	25	25	2.	seminarski rad i prezentacija	20	20	3.	završni semestralni pismeni	25	25	4.	prisustvo na nastavi	30	30	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	polusemestralni pismeni	25	25																																		
2.	seminarski rad i prezentacija	20	20																																		
3.	završni semestralni pismeni	25	25																																		
4.	prisustvo na nastavi	30	30																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. John I. Esposito, <i>Što bi svatko trebao znati o islamu</i>, FFDI, Zagreb, 2003. 2. S. H. Nasr, <i>Srce islama: trajne vrijednosti za čovječanstvo</i>, "El-Kalem", Sarajevo, 2002. 3. M. M. Sharif, <i>Historija islamske filozofije</i>, tom I i II, "August Cesarec", Zagreb, 1988. (alternativno) 4. S. H. Nasr, <i>Tri muslimanska mudraca</i>, "El-Kalem", Sarajevo, 1993. 5. Ebu Hamid al-Gazali, <i>Nesuvislost filozofa</i>, Zagreb, 1993. (alternativno); 6. Ibn Rušd/Averroes, <i>Nesuvislost nesuvislosti</i>, "Naprijed", Zagreb, 1988. (alternativno). 7. Ian Almond, <i>Historija islama u njemačkoj misli: od Leibniza do Nietzschea</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2019. 8. Nevad Kahteran, <i>Rumijeva filozofija Ljubavi</i>, BTC Šahinpašić, Sarajevo, 2007. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Seyyed Hossein Nasr & Oliver Leaman (eds), <i>History of Islamic Philosophy</i>, Routledge, London & New York, 1996. 2. Hans Daiber, <i>Borba za znanjem u islamu: neki historijski aspekti</i>, "Kult B", Sarajevo, 2004. 3. Hans Daiber, <i>Islamska filozofija: inoviranje i posredovanje između grčke i srednjovjekovne europske misli</i>, "Kult B", Sarajevo, 2007. 																																				

	<p>4. Oliver Leaman, <i>Izgubljeno u prijevodu: eseji iz islamske i jevrejske filozofije</i>, "Buybook", Sarajevo, 2004.</p> <p>5. Amir Ljubović, <i>Logička djela Bošnjaka na arapskom jeziku</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, 1996.</p> <p>6. <i>Hasan Kafi Prušćak</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2015.</p> <p>7. Osman Bakar & Cheng Gek Nai, <i>Islam i konfucijanstvo: civilizacijski dijalog</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2018.</p> <p>8. Nevad Kahteran (ed.), <i>Platforma za islamsko-konfucijansko-daoistički dijalog na Balkanu</i>, ITD Sedam, Sarajevo, 2010.</p>
Napomene	<p>Zadnja izmjena: 17. 01. 2022. godine </p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofija za djecu (P4C)				
Šifra/kod	FIL FIL 416	Status (obavezni ili izborni)	Izborni (unutarnja i vanjska lista)	ECTS	3
Ciklus studija	Drugi (II.)	Semestar	Semestar: Drugi (II.)	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Nevad Kahteran			
	Kontakt podaci	Kabinet: 60 E-mail: nevad.kahteran@ff.unsa.ba; Telefon: 033/253-120	Termin konsultacija	Utorak: 11-13 Četvrtak: 13-16	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 1; vježbe _____				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Projekat označava razvijanje razigranog i imaginativnog istraživanja kroz dječiju književnost, dječiju psihologiju, te kroz kritičnu i inkluzivnu pedagogiju, uobziruje dječiju znatiželju i tendenciju da postavljaju duboka i suštinska pitanja "imaginativnog filozofiranja", odnosno vježbe racionalnog razmišljanja u najranijem djetinjstvu (predlažemo uvođenje ovog predmeta u 7., 8. i 9. razred osnovne škole, ali i vrtiće), priječeći ono iracionalno u adolescenciji. Filozofija za djecu (P4C) je shvatljiv i regularan plan i program unutar kojeg se djeca vježbaju da steknu analitičke i logičke vještine kroz filozofska kazivanja i pripovijesti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student u zimskom semestru što temeljitije teorijski uvede u curriculum koji obuhvata djecu od 6 do 16 godina koji je razvio profesor Matthew Lipman i, k tomu još, cilj je osposobiti studente da predaju Filozofiju za djecu (P4C) kako bi mogli usmjeriti i izvježbati učenike za autonomno, kritičko, kreativno i skrbno mišljenje, razvijanje domišljatosti u kreativnosti i razvijanje misaonih vještina kroz dijalog.				

Ishodi učenja	<p>Znanje: polaznici razumiju koncept kritičkog i kompleksnog mišljenja; polaznici razumiju i razlikuju vještine mišljenja</p> <p>Vještine: polaznici vješto ocjenjuju proces i ishod radionice filozofije za djecu; polaznici razumiju i vješto vrednuju različite pristupe filozofiji za djecu;</p> <p>Kompetencije: polaznici samostalno osmišljavaju i realiziraju radionice zasnovane na filozofiji za djecu, razvijaju zaključivanje uz upotrebu edukacijskih instrumenata, dijaloški nastavni metod (forma sokratovskog dijaloga), te znanje osnova dječije psihologije, koja pruža normative dječijeg razvitka i metodike izvođenja nastave filozofije.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Refleksivni model edukacije. Pojam kritičkog mišljenja. Kompleksno mišljenje. Stimulus i agenda. Zajednica istraživača (Lipman, Dewey).
2.	Barijere prema kritičkom mišljenju. Emotivno i kognitivno djelovanje. Vještina slušanja.
3.	Odgovor i argument. Zajednica filozofskog istraživanja (McCall). Koncept relevantnosti.
4.	Kolbergove faze moralnog razvitka. Prevazilaženje subjektivizma, dogmatizma i relativizma.
5.	Evaluacija filozofije za djecu.
6.	Vještina čitanja. Kvadrat pitanje (Cam). Postavljanje i biranje pitanja.
7.	Uloga jezika. Idealni jezik u filozofiji za djecu. Vještina definiranja. Ekspertski timovi.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Objašnjenje, primjer i argument. Konceptualiziranje argumenta. Standardi koncepta.
10.	Principi sokratovskog ispitivanja (Brenifier).
11.	Vještina pisanja i interpretacije. Hermeneutika za djecu.
12.	Postavljanje ishoda radionice. Blum-Andersonova taksonomija.
13.	Osmišljavanje radionica filozofije za djecu.

14.	Hawajski program P4C
15.	Značaj uvođenja P4C u BiH: Stjecište između filozofije, pedagogije, psihologije i dječije književnosti u teoriji i praksi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja nastavnika, seminari i hospitovanja																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>polusemestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>završni semestralni pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>prisustvo na nastavi</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>seminarski rad i prezentacija istog</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno:100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> Polusemestralni pismeni 25 %; završni semestralni pismeni 25 %; prisustvo na nastavi 30 %; seminarski rad i prezentacija istog 20 %. <p>Napomena: Nabaviti nedostajuću prijeko potrebnu literaturu.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	polusemestralni pismeni	25	25	2.	završni semestralni pismeni	25	25	3.	prisustvo na nastavi	30	30	4.	seminarski rad i prezentacija istog	20	20	5.												Ukupno:100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	polusemestralni pismeni	25	25																																		
2.	završni semestralni pismeni	25	25																																		
3.	prisustvo na nastavi	30	30																																		
4.	seminarski rad i prezentacija istog	20	20																																		
5.																																					
Ukupno:100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i> The Routledge International Handbook of Philosophy for Children (Eds by Maughn Rollins Gregory, Joanna Haynes, Karin Murris, © 2017 – Routledge, 266 strana). Thomas Jackson, GENTLY SOCRATIC INQUIRY (PDF). Journal Educational Perspectives (PDF).</p> <p><i>Dodatna</i> *Đurđica Crvenko (2006.). Priručnik za metodiku nastave filozofije, Novi Sad: Filozofski fakultet, Odsek za filozofiju (udžbenik iz metodike nastave filozofije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za pedagogiju). *Jean-François Lyotard (1988.), Postmoderna protumačena djeci (Le Postmoderne expliqué aux enfants); *Filozofija za otroke: kritično mišljenje, etična raziskovanja Jaz in drugi (Program osnovnoškolskega izobraževanja) (2006.) Učni načrt za izbirni predmet, Ministarstvo za školstvo in šport, Ljubljana: Zavod RS za školstvo; *Lipman, M (2003), Thinking in Education, Cambridge University Press; *Marinković, J. (1981.). Utemeljenost odgoja u filozofiji. Zagreb: Školska knjiga; *Marinković, J. (1990). Filozofija kao nastava. Zagreb: HFD; *Marinković, J. (2008.). Metodika nastave filozofije. Zagreb: Školske novine; *Ross Vasta, Marshall M. Haith, Scott A. Miller (2004.). Dječja psihologija. Zagreb: Naklada Slap (udžbenik iz dječije psihologije – ili temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za psihologiju); *Tekstovi za obradu iz dječije književnosti (temeljem preporuka kolega sa Odsjeka za književnosti bh. naroda); Internet resursi (korisne mrežne stranice: P4C sites - Philosophy for Children).</p>
Napomene	Posljednja izmjena: 17. 01. 2022. godine <i>N. (computer)</i>

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija filozofije I/2				
Šifra/kod	FIL FIL 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	7
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena Historija filozofija I/1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.maric.ff@gmail.com damir.maric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 123	Termin konsultacija	Po rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar _____; vježbe 3				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja će krenuti razmatranjem "sokratovskih škola", pri čemu će se obratiti pažnja na sličnosti i razlike sa Sokratovom filozofijom. Najveći dio vremena u ovom semestru biće posvećeno Platonu i Aristotelu. Detaljnije će se govoriti o njihovom doprinosu u različitim oblastima filozofije (u epistemologiji, metafizici, etici, psihologiji itd.). Više pažnje u razdoblju helenističko-rimske filozofiji biće povećano stoicizmu, skepticizmu i epikurejstvu, i na kraju semestra neoplatonizmu.</p> <p>Studenti su dužni pročitati djela koja se budu obrađivala na seminarima, kao i navedenu literaturu koja se njima bavi.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa najznačajnijim filozofskim problemima u djelima Platona i Aristotela, „sokratovskih škola“, te u helenističko-rimskoj filozofiji.				
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razumjeti filozofske probleme u periodu od „sokratovskih škola“ do Platona i Aristotela ➤ moći će kritički promišljati filozofske postavke ovog povijesnog perioda 				

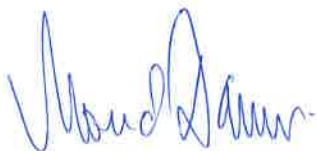
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ omogućit će im razumjevanje filozofskog utjecaja ovog povijesnog perioda na kasniju filozofiju ➤ moći će kritički promišljati vezu ovog povijesnog perioda na današnju filozofiju
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Sokratovske škole: kirenska, kinička i megarska. Aristip, Antisten, Diogen, Euklid.
2.	Platon: biografija i bibliografija.
3.	Platon: epistemologija. Znanje kao sjećanje.
4.	Platon: metafizika. Teorija ideja. Ideje i materijalni svijet.
5.	Platon: kozmologija. Demiourgos, svjetska duša, materija, čovjek
6.	Aristotel: biografija i bibliografija
7.	Aristotel: logika i metodologija. Mjesto logike u Aristotelovoj filozofiji. Kategorije.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Aristotel: prva i druga filozofija (metafizika i fizika). Određenje prve filozofije. Problem supstancije. Odnos teologije i ontologije.
10.	Aristotel: psihologija. Određenje i vrste duše kod Aristotela.
11.	Aristotel: etika. Šta je vrlina. Etičke i dianoetičke vrline.
12.	Stoicizam: Zenon iz Kitiona. Fizika, etika, logika.
13.	Epikurejstvo: Učenje o atomima. Dobro i zlo.
14.	Skepticizam: razlozi za uzdržavanje od izricanja sudova. Ataraksija.
15.	Neoplatonizam: Plotin: Jedno i emanacije Jednog.

16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 846 1430 1214"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja • Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (7 – 10 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura) • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena i usmena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																						
2.	Seminarski rad	15	15%																						
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																								

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W. Windelband (1978): <i>Povijest filozofije I</i>. Zagreb: Naprijed. 2. F. Koplston (1988): <i>Istorija filozofije I</i>. Beograd: BIGZ. 3. M. N. Đurić (1987): <i>Istorija helenske etike</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 4. Diogen Laertije (1973): <i>Životi i mišljenja istaknutih filozofa</i>. Beograd: BIGZ 5. Platon, <i>Fedon; Država; Timej</i> (izdanje po izboru) 6. Aristotel (1992): <i>Metafizika</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada. 7. D. Marić (2002) <i>Sokrates i kinici</i>. Zenica: Hijatus. 8. P. Gregorić i F. Grgić (eds.) (2003), Aristotelova <i>Metafizika</i>, samo prva dva teksta, str. 33- 93. Zagreb: Kruzak. 9. P. Gregorić i F. Grgić, M. Hudoletnjak Grgić (eds.) (2005): <i>Helenistička filozofija</i>, samo prvo poglavlje, str. 1-29., Zagreb: Kruzak. 10. K. K. V. Tejlor ur., <i>Istorija filozofije I: od početka do Platona</i>, Plato, Beograd, 2007. 11. D. Ferli, ur., <i>Istorija filozofije II: od Aristotela do Avgustina</i>, Plato, Beograd, 2007. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofijski riječnik</i> u redakciji Vladimira Filipovića (1989): Zagreb: Matica hrvatska.
Napomene	

[Handwritten signature]

UNIVERZITET U SARAJEVO
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija filozofije II/2				
Šifra/kod	FIL FIL 201	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena <i>Historija filozofije I/1</i> , <i>Historija filozofije I/2</i> i <i>Historija filozofije II/1</i>				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić.ff@gmail.com damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 253 123	Termin konsultacija	ponedjeljak, 9-10 srijeda, 9-11 petak, 9-11	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3; seminar _____; vježbe 3;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Detaljnije će se obraditi filozofije značajnih mislilaca poput Leibniza, Spinoze, Berkeleyja, Humea, pri čemu će se ukazivati na sličnosti i razlike u mišljenju ovih, kao i filozofa koji su obrađivani u prethodnom semestru. Također će se ukazati na ključne odrednice mišljenja ovog perioda. Pred kraj semestra obratiće se više pažnje na filozofiju prosvjetiteljstva.</p> <p>Studenti su dužni pročitati djela koja se budu obrađivala na seminarima, kao i navedenu literaturu koja se njima bavi.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj predmeta je upoznati studente sa najznačajnijim filozofskim problemima u djelima Leibniza, Spinoze, Berkeleyja, Humea i prosvjetiteljstva.				
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ razumjeti filozofske probleme srednjovjekovne filozofije, filozofije renesanse, novovjekovnog empirizma i racionalizma, te filozofije prosvjetiteljstva ➤ moći će kritički promišljati filozofske postavke iz ovog povijesnog perioda ➤ razumjeće filozofski utjecaj srednjovjekovne filozofije, filozofije renesanse, empirizma, racionalizma i filozofije prosvjetiteljstva na kasniju filozofiju 				

	➤ moći će kritički promišljati vezu i utjecaj ovog perioda filozofije na današnju filozofiju
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Leibniz: biografija i bibliografija
2.	Leibniz: matematika i filozofija
3.	Leibniz: <i>Monadologija</i>
4.	Spinoza: biografija i bibliografija
5.	Spinoza: Bog ili priroda. Spoznaja
6.	Spinoza: <i>Etika</i>
7.	Berkeley: biografija i bibliografija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Berkeley: napad na materijalnu supstanciju. Solipsizam i Bog
10.	Hume: biografija i bibliografija
11.	Hume: empirizam
12.	Hume: uzrok i posljedica
13.	Prosvjetiteljstvo
14.	Društveni, kulturni i povijesni kontekst nastanka prosvjetiteljstva. Voltaire i Rousseau.
15.	Ostali važniji predstavnici prosvjetiteljstva. Generalni utjecaj prosvjetiteljstva.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja • Seminarski rad: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (7 – 10 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura) • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena i usmena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	5.												Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																																		
2.	Seminarski rad	15	15%																																		
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																																		
4.	Završni ispit	50	50%																																		
5.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p>																																				

	<p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dž. H. R. Parkinson ur., <i>Istorija filozofije: Renesansa i racionalizam</i> 2. S. Braun ur., <i>Istorija filozofije: Britanski empirizam i prosvjetiteljstvo</i> 3. B. Petronijević, <i>Istorija novije filozofije</i> 4. D. Pejović, <i>Francuska prosvjetiteljska filozofija</i> 5. G. W. Leibniz, <i>Monadologija</i> 6. B. Spinoza, <i>Etika</i> 7. G. Berkeley, <i>Rasprava o principima ljudske spoznaje (ili Tri dijaloga između Hilasa i Filonusa)</i> 8. D. Hume, <i>Istraživanje o ljudskom razumu</i>
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofijski riječnik u redakciji Vladimira Filipovića</i>
Napomene	

Vladimir Štam

 Golobcero

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Etika II				
Šifra/kod	FIL FIL 210	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	Fil.i druga studijska grupa 8
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položena Etika I				
Jezik izvođenja nastave	bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			Prema rasporedu konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.maric.ff@gmail.com damir.maric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 123	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	/			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2 seminar _____;		vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predavanja će započeti izlaganjem mjesta etike u suvremenom svijetu. U centar propitivanja će se staviti aktualni etički problemi koji se nalaze u domeni primjenjene etike. To znači da će se obrađivati problemi koji se tiču smrti i ubijanja, samoubojstva, smrtne kazne, eutanazije, abortusa, moralnog statusa životinja, te bogatstva i siromaštva. Pored toga, baviće se i problemima etičkog odnošenja spram okoliša, te problemima medicinske etike kao što su: transplantacija organa, manipulacija genima, matične stanice, medicinski potpomognuta oplodnja, te etičkim aspektima psihijatrije.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj predmeta je uputiti studente u najvažnije etičke probleme 20. i 21. stoljeća. Posebna pažnja će se posvetiti najvažnijim temama primjenjene etike, argumentima i rješenjima, te njihovu vezu sa klasičnim etičkim teorijama. Detaljnije će se istražiti problemi bioetike, etike okoliša i medicinske etike. Ovladavanje ovim znanjima trebalo bi studentima osigurati sposobnost kritičkog promišljanja suvremenih etičkih problema</p>				

Ishodi učenja	<p>Znanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna da definira etičke pojmove vezanih za moderne etičke teorije. 2. Zna smisao etičkih teorija i razumije značaj etike za društvo. 3. Zna razlikovati i prepoznavati različite etičke teorije u suvremenom društvu. 4. Zna utjecaj etičkih teorija, a naročito primjenjene etike, u suvremenom društvu. 5. Zna uporediti i uočiti različite etičke teorije. <p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto otkriva i prepoznaje značaj etike za društvo. 2. Vješto primjenjuje etičke teorije na suvremene etičke probleme. <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obrazovne kompetencije:</i> profesionalo i stručno vrši edukaciju učenika u nastavnom procesu ili surađuje u obuci studenata na univerzitetskom nivou iz oblasti etike. 2. <i>Naučne kompetencije:</i> u oblasti humanističkih nauka aktivno sudjeluje u znanstveno-istraživačkom radu vezanom za etiku kao filozofsku disciplinu, kao i u europskim projektima i u projektima od značaja za lokalnu zajednicu. 3. <i>Istraživačke kompetencije:</i> u oblasti humanističkih i društvenih znanosti, samostalno vrši istraživanje iz oblasti etike i objavljuje rezultate u znanstvenim časopisima. 4. <i>Analitičke kompetencije:</i> daje samostalne analize etičkih teorija, konkretnih etičkih situacija, kao i etičkih dilema. 5. <i>Komunikacijske kompetencije:</i> promovira razumijevanje istine u društvenom kontekstu kao i racionalno argumentiranje u raspravama.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Pojmovno određenje praktične etike, primjenjene etike i bioetike
2.	Etički aspekti ubijanja
3.	Samoubojstvo
4.	Smrtna kazna
5.	Bogati i siromašni
6.	Moralni status životinja
7.	Okoliš
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prava bolesnika i eksperimentiranje na ljudima
10.	Genetski inženjering i kloniranje
11.	Potpomognuta oplodnja
12.	Eutanazija
13.	Abortus
14.	Transplantacija organa
15.	Etički aspekti psihijatrije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Interaktivna predavanja, pismene zadaće na sedmičnoj bazi, izlaganja i diskusije studenata i studentica.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="497 577 1402 927"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Završni (pismeni i usmeni) ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Završni (pismeni i usmeni) ispit	50	50	2.	Testovi i permanentno praćenje	20	20	3.	Seminarski rad	15	15	4.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15	Ukupno: 100bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Završni (pismeni i usmeni) ispit	50	50																						
2.	Testovi i permanentno praćenje	20	20																						
3.	Seminarski rad	15	15																						
4.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15																						
Ukupno: 100bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> P. Singer, <i>Uvod u etiku</i>, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad/Sremski Karlovci, 2004. P. Singer, <i>Praktična etika</i>, KruZak, Zagreb, 2003. M. Aramini, <i>Uvod u bioetiku</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009. D. Marić, <i>Etika i životinje</i>, Zalihica, Sarajevo 2010. <p><i>Dotatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> V. Rakić, I. Mladenović, V. Drezgić ur., <i>Bioetika</i>, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, 2012. A. Frković, <i>Medicina i bioetika, Pergamena</i>, Zagreb, 2010. 																								
Napomene																									

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Platonova filozofija: suvremene interpretacije				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen predmet <i>Sokratesova filozofija: suvremene interpretacije</i> iz I semestra studija.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić.ff@gmail.com damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 253 123	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Deteljnije će se govoriti o novijim interpretacijama Platonove filozofije, a naročita pažnja će se posvetiti novijim tumačenjima Platonove teorije ideja, epistemologiji, etici, političkoj filozofiji, kozmologiji i nepisanim učenjima.</p> <p>Studenti su dužni pročitati Platonova djela koja se budu obrađivala na predavanjima i vježbama, kao i prateću sekundarnu literaturu.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa interpretacijama Platonove filozofije nastalim nekoliko posljednjih decenija.				
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Razumjeti filozofske probleme Platonove filozofije proizašle iz istraživanja u nekoliko posljednjih decenija, ali i generalno u 20. i 21. stoljeću. ➤ Moći će kritički razmišljati filozofske postavke Platonove filozofije proizašle iz novijih interpretacija. 				

- Razumjeće filozofski utjecaj novijih interpretacija Platonove filozofije.
- Moći će kritički promišljati eventualnu vezu novih interpretacija Platonove filozofije na suvremeno mišljenje.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Teorija ideja
2.	Teorija ideja
3.	Teorija ideja
4.	Teorija ideja
5.	Platonova epistemologija
6.	Platonova epistemologija
7.	Platonova etika i politička filozofija
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Platonova etika i politička filozofija
10.	Platonova etika i politička filozofija
11.	Platonova etika i politička filozofija
12.	Platonova kozmologija
13.	Platonova kozmologija
14.	Platonovo nepisano učenje
15.	Najnovije interpretacije Platonove filozofije
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Esej</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Esej • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature • Završni ispit: pismena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Esej	30	30%	2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Esej	30	30%																		
2.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	20	20%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p>																				

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platonovi dijalozi srednjeg i kasnog perioda, a prije svega: <i>Fedon, Država i Parmenid</i> (bilo koje izdanje); 2. W. C. K. Guthrie, <i>A History of Greek Philosophy</i>, vol. 4: <i>Plato, The Man and his Dialogues: Earlier Period</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2000 (prvo izdanje 1975); ili prijevod W. C. K. Guthrie, <i>Povijest grčke filozofije 4</i>, Naklada Jurčić, Zagreb, 2007; 3. W. C. K. Guthrie, <i>A History of Greek Philosophy</i>, vol. 5: <i>The Later Plato and the Academy</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2001 (prvo izdanje 1978); ili prijevod W. C. K. Guthrie, <i>Povijest grčke filozofije 5</i>, Naklada Jurčić, Zagreb, 2007; 4. W. D. Ross, <i>Plato's Theory of Ideas</i>, Clarendon Press, Oxford, 1951, ili prijevod W. D. Ross, <i>Platonova teorija ideja</i>, KruZak, Zagreb, 1998; 5. H. Krämer, <i>Platonovo utemeljenje metafizike: studija o Platonovu nepisanom učenju i teorija počela</i>, Demetra, Zagreb, 1997; 6. B. Šijaković (ed.) <i>Agrafa dogmata: Aspekti Platonovog nepisanog učenja</i>, Luča XX/2 (2003), Nikšić, 2004;
	<p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. G. Fine (ed.), <i>Plato 1: Metaphysics and Epistemology</i>, Oxford University Press, Oxford, 1999, poglavlja 5, 6 i 7 (str.143 - 214); 2. R. Kraut (ed.), <i>The Cambridge Companion to Plato</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, poglavlje 9 i 12 (str. 277 – 310 i 365 – 396); 3. R. J. Fogelin, "Three Platonic Analogies", <i>The Philosophical Review</i> 80 (1970), 371 - 382; 4. K. M. Sayre, <i>Plato's Late Ontology: A Riddle Resolved</i>, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1983; 5. C. Kahn, <i>Plato and the Socratic Dialogue: The Philosophical Use of a Literary Form</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, (prvo izdanje 1996), poglavlje 11 (str. 329 -370) 6. C. Gill & M. M. McCabe (eds.), <i>Form and Argument in Late Plato</i>, Clarendon

	<p>Press, Oxford, 2000, poglavlja 1 i 2 (str. 5 – 78);</p> <p>7. A. Nehamas, <i>Virtues of Authenticity: Essays on Plato and Socrates</i>, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1999, poglavlja 9 i 10 (str. 176 – 223);</p> <p>8. D. Barbarić, <i>Ideja dobra: Platonova Politeia VI i VII</i>, prijevod s filološkim i filozofskim komentarom, Demetra, Zagreb, 1995.</p> <p>9. G. Fine, "Separation", <i>Oxford Studies in Ancient Philosophy</i> 2 (1984), 31 – 87;</p> <p>10. G. Vlastos, "'Separation' in Plato", <i>Oxford Studies in Ancient Philosophy</i> 5 (1987), 187 –196;</p> <p>11. G. Reale, <i>Toward a New Interpretation of Plato</i>, The Catholic University of America Press, Washington D. C., 2000.</p>
Napomene	

Mario Šamir

by [unclear]
[unclear]

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Prava životinja: moralni status životinja u historiji filozofije</i>				
Šifra/kod	FIL FIL 414	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Damir Marić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 63 E-mail: damir.marić@ff.unsa.ba Telefon: 253 123	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Od sredine sedamdestih godina prošlog stoljeća problem našeg postupanja prema životinjama postaje važna tema etičkih rasprava. Međutim, taj problem ima dugu povijest koja seže u antičku Grčku. Stoga će se na predavanjima i vježbama posebna pažnja posvetiti počecima promišljanja moralnog statusa životinja u antičkoj filozofiji, a zatim će se pratiti razna stajališta kroz historiju filozofije sve do najuticajnijih suvremenih stajališta Petera Singera i Toma Regana.</p> <p>Studenti su dužni pročitati djela koja se budu obrađivala na vježbama, kao i navedenu literaturu koja se njima bavi.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je upoznavanje studenata sa problemom moralnog statusa životinja kroz historiju filozofije.				
Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none">1. Studenti će znati i razumjeti problem moralnog statusa životinja od antičke Grčke do danas.2. Studenti će znati uticaj suvremenih interpretacija moralnog statusa životinja na društvenu zbilju.3. Studenti će znati i razumjeti važnost moralnog statusa životinja u suvremenom društvu				

	<p>4. Studenti će znati smisao i vrijednost moralnog statusa životinja u suvremenom društvu.</p> <p>Vještine:</p> <p>1. Studenti će vješto prepoznavati i prosuditi moralni status životinja u suvremenom svijetu.</p> <p>2. Studenti će vješto primjeniti znanja iz ovog predmeta u svrhu poboljšanja moralnog status životinja u 21. stoljeću.</p> <p>Kompetencije:</p> <p>1. <i>Obrazovne kompetencije:</i> studenti će moći kritički promišljati filozofske postavke o moralnom statusu životinja kao i eventualnu vezu između suvremenih teorija sa teorijama u antičkoj Grčkoj.</p> <p>2. <i>Znanstvene kompetencije:</i> studenti će moći u ovoj oblasti humanističkih znanosti aktivno sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu, u europskim projektima, u projektima od značaja za lokalnu zajednicu.</p> <p>3. <i>Istraživačke kompetencije:</i> studenti će moći samostalno vršiti istraživanja o moralnom statusu životinja i objavljivati vlastite radove u znanstvenim časopisima.</p> <p>4. <i>Analitičke kompetencije:</i> studenti će moći analizirati moralni status životinja i formulirati jasnu i preciznu argumenaciju vezanih za datu oblast.</p> <p>5. <i>Komunikacijske kompetencije:</i> promovira razumijevanje istine u društvenom kontekstu kao i racionalno argumentiranje u raspravama.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Moralni status životinja u antici: grčka religija, orfici, Pitagora i pitagorejci
2.	Moralni status životinja u antici: Empedokle, Platon, Aristotel
3.	Moralni status životinja u antici: Teofrast, kinici, helenistički filozofski pravci
4.	Moralni status životinja u antici: Plutarh i Porfirije
5.	Moralni status životinja u srednjem vijeku: Augustin i Toma Akvinski
6.	Moralni status životinja od Descartesa do 20. stoljeća: Descartes, Montaigne, Leibniz, Hume

7.	Moralni status životinja od Descartesa do 20. stoljeća: La Mettrie, Rousseau, Voltaire, Kant, Schopenhauer
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Moralni status životinja od Descartesa do 20. stoljeća Bentham, Darwin, Salt
10.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Peter Singer, speciesizam i utilitarizam
11.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Peter Singer, speciesističke prakse, eksperimentiranje na životinjama i industrijski uzgoj
12.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Tom Regan i prava životinja, kumulativni dokaz za prava životinja
13.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Tom Regan, kritika utilitarističke pozicije, moralni djelatnici i moralni pacijenti, subjekt života, abolicija eksploatacije životinja
14.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Nova filozofska promišljanja moralnog statusa životinja: Rollin, Sapontzis, deGrazia, Rachels, Pluhar, Linzey, Carruthers, Dombrowski
15.	Moralni status životinja u 20. i 21. stoljeću: Gary Francione, dobrobit ili prava životinja
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja i vježbe
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 342 1428 853"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Završni ispit (pismena provjera znanja): 50% (50 bodova)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje: 20% (20 bodova)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad: 15% (15 bodova)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće: 15% (15 bodova)</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>studenti su dužni u toku semestra uraditi jedan kraći esej (7 – 10 stranica). Na kraju semestra se polaže pismeni ispit (u 15. sedmici nastave u semestru). Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Završni ispit (pismena provjera znanja): 50% (50 bodova)			2.	Testovi i permanentno praćenje: 20% (20 bodova)			3.	Seminarski rad: 15% (15 bodova)			4.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće: 15% (15 bodova)			Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Završni ispit (pismena provjera znanja): 50% (50 bodova)																								
2.	Testovi i permanentno praćenje: 20% (20 bodova)																								
3.	Seminarski rad: 15% (15 bodova)																								
4.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće: 15% (15 bodova)																								
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> Peter Singer, <i>Oslobođenje životinja</i>, IBIS, Zagreb, 1998. Peter Singer, <i>Praktična etika</i>, IP Signature, Beograd, 2000., str. 55-82; 110-134. David DeGrazia, <i>Prava životinja</i>, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2004. Damir Marić, <i>Etika i životinje</i>, Zalihica, Sarajevo, 2010. 																								

	<p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Charles Patterson, <i>Vječna Treblinka: Naše postupanje prema životinjama i holokaust</i>, Genesis, Zagreb, 2005. 2. Nick Fiddes, <i>Meso: Prirodni simbol</i>, Naklada jesenski i Turk, Zagreb, 2002. 3. Joan Dunayer, <i>Specizam</i>, Dvostruka duga, Čakovec, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 2009. 4. Erik Markus, <i>Vegan: Nova etika prehrane</i>, Biovega, Zagreb, 2003. 5. D. Marić, <i>Moralni status životinja u antičkoj filozofiji</i>, Filozofsko društvo Theoria, Sarajevo, 2014. (može se besplatno skinuti sa internet stranice: www.fdt.ba)
Napomene	

Marić D.

Markus E.

Fiddes N.

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Filozofija uma				
Šifra/kod	FIL FIL 209	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi (I)	Semestar	Četvrti (IV)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 57 / I E-mail: kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 128	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-11 Utorak: 9-11 Petak: 10-12	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1 sat; Seminar: 0 sati;		Vježbe: 1 sat		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta se izlaže u tri sklopa. Kroz sklop 1 (pregled glavnih orijentacija u filozofiji uma) studenti se upoznaju sa značajnim brojem relevantnih teorijskih pozicija. Kroz sklop 2 studenti se uvode u savremenu teoriju uma i probleme empirijskih osnova spoznaje uma. Kroz sklop 3 studenti se upoznaju sa različitim metodološkim pristupima mentalnom.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Ciljevi predmeta su upoznati student sa osnovnim pblemima i pojmovima filozofije uma (Šta je mentalno?; Šta je svijest?; Šta su mentalna stanja?; Problem um-tijelo itd.), izložiti njene glavne teorije (s posebni naglaskom na savremene teorije i njihove epistemološke posljedice), objasniti povezanost filozofije uma sa drugim njoj poveznim poljima istraživanja (kognitivna nauka, medicina/neuroznanost, biologija, psihologija, artificijelna inteligencija, računarska tehnologija), te pomoći student u razumijevanju njenih osnovnih tendencija i pretpostavki.				
Ishodi učenja	1. Zna obrazovne pozitivne činjenice iz područja filozofije uma. 2. Zna smisao temeljnih problema filozofije uma (od antičkog doba do				

	<p>danas)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Zna prepoznati i diferencirati problematiku filozofije uma u tradicionalnim i suvremenim filozofski učenjima 4. Zna jasno odrediti osnove teorije filozofije uma i njihove odrednice 5. Zna objasniti osnovne sličnosti i razlike teorija filozofije uma 6. Zna prepoznati vezu i utjecaj filozofije uma na druge znanosti i discipline, i obrnuto. 7. Zna uočiti i argumentirati epistemološke i ontološke implikacije teorija filozofije uma
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica (Predavanja i vježbe)
Datum	
1.	Tema 1. Osnovne stajališta (dualizam, materijalizam, biheviorizam, fizikalizam, funkcionalizam, elimitivizam, kognitivizam) odrednice i problematika unutar filozofije uma (odnos um-tijelo, karakterizacija mentalnog, mentalne aktivnosti i mentalnog sadržaja; računarski modeli uma, um kao rad mozga, epistemološke i ontološke posljedice pojedinih učenja o umu)
2.	Tema 2. Karakterizacija duha unutar antičke filozofije (Platon i Aristotel)
3.	Tema 3. Kartezijanski dualizam (metafizičko tumačenje duha)
4.	Tema 4. Ontološke i epistemološke implikacije dualističkog učenja o umu
5.	Tema 5. Wittgensteinova kritika epistemološke implikacije dualističkog učenja u obliku argumenta protiv privatnog jezika
6.	Tema 6. Rorty-eva kritika mentalnog kao kriterija objektivnosti (antireprezentacionalizam)
7.	Tema 7. Materijalističko učenje o umu i njegova radikalizacija u obliku fizikalizma
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata TEST #1
9.	Tema 9. Biheviorizam kao stajalište u filozofiji uma i njegova kritika
10.	Tema 10. Utjecaj suvremenih (kognitivne nauke, biologije, računarske tehnologije, artificijelne inteligencije, neuroznanosti) nauka na filozofiju uma
11.	Tema 11. Računarski model uma (računarska metafora)
12.	Tema 12. Funkcionalna stanja kao mentalna stanja (funkcionalizam)

13.	Tema 13. Izjednačavanje mentalnih stanja sa nervnim sistemom (eliminativizam)
14.	Tema 14. Putnamova kritika funkcionalizma i kognitivne nauke
15.	Tema 15. Davidsonovo učenje o anomalijском monizmu
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja po tematskim sklopovima Pitanja i odgovori (A&Q) između sklopova Vježbe (analiza izabраниh topika)																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="454 1093 1444 1429"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjeck ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platon (1937): Fedon ili O duši. Beograd: Zadruga profesorskog društva 2. Aristotel (1987): O duši. Zagreb: Naprijed 3. Decartes, Rene (1998): Meditacije o prvoj filozofiji. Beograd: Plato 4. Mišćević, Nenad i Smokrović, Nenad (1989): Kompjutori, mozak i ljudski um. Rijeka: Izdavački centar Rijeka 5. Mišćević, Nenad (1990): Uvod u filozofiju psihologije. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske 6. Rorty, Richard (1990): Filozofija i ogledalo prirode (Philosophy and the Mirror of Nature). Sarajevo: Vesela mašina. 7. Sesardić, Neven (1984): Fizikalizam. Beograd: IICSS 8. Wittgenstein, L. (1980) Filozofska istraživanja. Beograd: Nolit 9. Lycan, G. William: Problem um-tijelo. SOPHOS (2008), No. 1, 107-125 10. Donald, Davidson: Mentalni događaji. SOPHOS (2008), No. 1, 85-106 <p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Heil John (2004): Philosophy of Mind (A Guide and Anthology). Oxford: Oxford University Press. 2. Putnam, Hilary (1979): Philosophical Papers, Volumen 2: Mind, Language and Reality. Cambridge: Cambridge University Press. 3. Chalmers, D. J. (2002): Philosophy of Mind: Clasical and Contemporary Readings. Oxford: Oxford University Press.
Napomene	

SYLLABUS

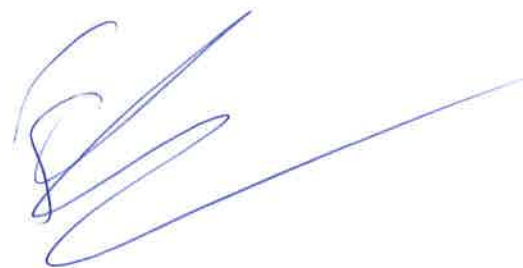
Odsjek	Odsjek za filozofiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Teorija spoznaje [EPISTEMOLOGIJA]				
Šifra/kod	FIL FIL 306	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	Prvi (I)	Semestar	Šesti (VI)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz nastavnog predmeta <i>Teorija spoznaje</i> [KLASIČNE TEORIJE SPOZNAJE], FIL FIL 303				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Kenan Šljivo, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet: 57 / I E-mail: kenan.sljivo@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 128	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 9-11 Utorak: 9-11 Petak: 10-12	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 3 sata; Seminar: 0 sati;		Vježbe: 3 sata		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta se izlaže u tri sklopa. Kroz sklop 1 (pregled glavnih orijentacija u suvremenoj epistemologiji) studenti se upoznaju sa značajnim brojem relevantnih epistemoloških pozicija. Kroz sklop 2 studenti se uvode u savremenu teoriju znanstvene spoznaje i problem empirijskih osnova naučne spoznaje. Kroz sklop 3 studenti se upoznati sa distinkcijom monističko-pluralističko metodološki pristup znanosti i znanstvenoj racionalnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je da studentima pruži uvid u temeljne pristupe kojeg pružaju konceptualna i doktrinarna utemeljenja spoznaje na području moderne znanosti. Epistemologija se kao znanstvena i filozofska disciplina, povezana s logikom i matematikom razlikuje od teorije spoznaje kao područja utemeljenja i praktične verifikacije isključivo kognitivnih znanosti, kako prirodnih tako i društvenih.				
Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none">1. Razumijevanje osnovnih epistemoloških pristupa problemu znanja kroz vezu sa suvremenim logičkim teorijama2. Razumijevanje osnovnih epistemoloških pristupa problemu znanja kroz vezu sa suvremenim matematičkim teorijama				

	<p>3. Razumijevanje pojma znanstvenog znanja i distinkcija spram drugih oblika racionalnosti</p> <p>4. Razumijevanje odnosa internalizam i eksternalizam kao suvremenog odnosa subjekt-objekt u spoznajnom procesu</p> <p>5. Razumijevanje pluralističkih metodoloških strategija</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica (Predavanja i vježbe)
1.	Tema 1. Naivni realizam. Znanstveni realizam. Naturalizam. Pregled glavnih orijentacija u teoriji spoznaje.
2.	Tema 2. Senzualizam. Skepticizam. Solipsizam
3.	Tema 3. Klasični i moderni racionalizam. Transcendentalizam.
4.	Tema 4. Liberarni empirizam. Konstruktivizam
5.	Tema 5. Fizikalizam. Fenomenalizam. Pragmatizam. Marksizam
6.	Tema 6. Internalizam. Eksternalizam. Skepticizam
7.	Tema 7. Struktura znanstvene spoznaje. Savremena teorija znanstvene spoznaje
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata TEST #1
9.	Tema 8. Nova slika znanosti.
10.	Tema 9. Pojam znanstvene paradigme.
11.	Tema 10. Epistemološki anarhizam. Teorijski i metodološki pluralizam.
12.	Tema 11. Problem regresa i opravdanja/utemeljenja iskustva.
13.	Tema 12. Priroda iskustva.
14.	Tema 13. Znanost i pitanje odgovornosti za budućnost svijeta.
15.	Tema 14. Znanost na nano-skali.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu																												
18.																													
Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja po tematskim sklopovima Pitanja i odgovori (A&Q) između sklopova Vježbe (analiza izabranih topika)</p>																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisutnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Test 1</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Test 2</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Pismeni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovnim prisustvom nastavi i vježbama • Interaktivnim sudjelovanjem u kontakt satima • Pokazanim znanjem na testu 1 • Pokazanim znanjem na testu 2 • Pokazanim znanjem na ispitu <p>Napomena:</p> <p>Studentima koji pokažu nadprosječne rezultate (prosjeck ocjena 9 do 10) i interes za dodatnim radom i učenjem bit će omogućeno da sudjeluju u radu Znanstveno-istraživačkog inkubatora (ZINK) na Odsjeku za filozofiju i da objavljuju svoje radove u indeksiranom časopisu SOPHOS – časopis za mlade istraživače.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisutnost	10	10%	2.	Aktivnost	10	10%	3.	Test 1	15	15%	4.	Test 2	15	15%	5.	Pismeni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisutnost	10	10%																										
2.	Aktivnost	10	10%																										
3.	Test 1	15	15%																										
4.	Test 2	15	15%																										
5.	Pismeni ispit	50	50%																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
Literatura	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Berberović (2004): <i>Racionalnost i jezik</i>. Sarajevo: Logos. 2. N. Ibrulj (2005): <i>Stoljeće rearanžiranja</i>. Sarajevo: Theoria. 3. H. Rajhenbah (1964): <i>Rađanje naučne filozofije</i>. Beograd: Nolit. 4. Dž. Džui (1962): <i>Logika. Teorija istraživanja</i>. Beograd: Nolit. 																												

	<ol style="list-style-type: none">5. K. Popper (1973): <i>Logika naučnog otkrića</i>. Beograd: Nolit.6. T. Kun (1974): <i>Struktura naučnih revolucija</i>. Beograd: Nolit.7. P. Fayerabend (1987): <i>Protiv metode</i>. Sarajevo: Veselin Masleša.
Napomene	<p>Dodatna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. A. Morton (2003): <i>A guide through the theory of knowledge</i>. Malden, MA: Blackwell Pub.2. N. Rescher (2003): <i>Epistemology: an introduction to the theory of knowledge</i>. New York Press.

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Hermeneutika i fenomenologija</i>				
Šifra/kod	FIL FIL 214	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Džana Rahimić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 67 E-mail: dzana.rahimic@ff.unsa.ba Telefon: 253 127	Termin konsultacija	Ponedjeljak 11-14 Utorak 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar _____; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta <i>Heremeneutika i fenomenologija</i> studente upućuje na usvajanje znanja vezanih za oblasti hermeneutike i fenomenologije, odnosno povijesne činjenice o razvoju fenomenologije i hermeneutike. U tom smislu analiziraju se determinirajuća mišljenja za kompetentno rasuđivanje o problemima hermeneutike i fenomenologije, polazeći od antičkog razumijevanja pojavnosti, preko neoplatonizma i skolastičkih ideja, Hegelovog zasnivanja hermeneutike i fenomenologije, sve do Heideggerovog i modernog razumijevanja i interpretiranja hermeneutičkih i fenomenoloških pitanja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Omogućiti studentima usvajanje znanja usko vezanih za oblasti hermeneutike i fenomenologije. Cilj predmeta je da studenti nakon položenog ispita kompetentno mogu rasuđivati o problemima hermeneutike i fenomenologije.				
Ishodi učenja	<u>Znanja:</u> 1. Zna povijesne činjenice o razvoju fenomenologije i hermeneutike 2. Zna smisao Heideggerove ideje “univerzalne fenomenologijske ontologije”				

	<p>3. Zna razlikovati značenja određenja pojma fenomena u povijesti filozofije</p> <p>4. Zna prepoznati odnos, značaj i vezu pojmova razumijevanja i tumačenja</p> <p>5. Zna vrednovati doprinose i značaj pokušaja zasnivanja filozofije kao fenomenologije</p> <p>Vještine:</p> <p>1. Vješto tumači i koristi jasne, jezgrovite i precizno formulisane iskaze u diskusijama, raspravama, pisanim tekstovima i dokumentima</p> <p>2. Vješto primjenjuje kritičko mišljenje pri razmatranju problema i tema iz oblasti hermeneutike i fenomenologije</p> <p>Kompetencije:</p> <p>1. <i>Obrazovne kompetencije</i>: stručno vrši edukaciju učenika ili studenata u oblasti filozofije</p> <p>2. <i>Naučne kompetencije</i>: sudjeluje u naučnim skupovima i naučno-istraživačkim projektima iz oblasti humanistike i filozofije</p> <p>3. <i>Istraživačke kompetencije</i>: piše i objavljuje naučno-istraživačke radove u indeksiranim časopisima iz oblasti filozofije</p> <p>4. <i>Analitičke kompetencije</i>: samostalno analizira i razumijeva tekstove, te predlaže jasne i precizne odgovore i informacije u pogledu problema iz različitih oblasti društvenog, kulturnog i duhovnog života</p> <p>5. <i>Komunikacijske kompetencije</i>: sudjeluje u razgovorima od značaja za duhovni i kulturni život zajednice, te formulira preciznu, logičnu i jasnu argumentaciju</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Antičko razumijevanje pojavnosti. Odnos <i>eidos</i> i <i>fainomenon</i> kod Platona. Aristotelov metafizički diskurs objektivne ontologije.
2.	Neoplatonizam i problem razumijevanja. Skolastička ideja hermeneutike, egzegeze i princip logičkog i metafizičkog tumačenja teksta.
3.	Hegelovo zasnivanje hermeneutike. Hegelovo određenje fenomenologije.
4.	Hegelova kritika skolastičke hermeneutike. Razumijevanje i tumačenje u kritici Hegelove filozofije i modernog filozofskog

	diskursa.
5.	Diltheyeva hermeneutika i problem povijesnosti.
6.	Neokantovske odrednice hermeneutičkog i fenomenološkog mišljenja.
7.	Kritika filozofije njemačkog idealizma u diskursu razvoja hermeneutičke filozofije. Fenomenološka kritika metafizike.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Egzistencijalizam i fenomenologija. Husserlovo zasnivanje fenomenologije u nastojanju izgradnje filozofije kao stroge znanosti.
10.	Heideggerova fenomenološka kritika metafizike.
11.	Heideggerovo fenomenološko tumačenje povijesti filozofije. Heideggerovo određenje filozofije kao univerzalne fenomenološke ontologije zasnovane u hermeneutici.
12.	Problem razumijevanja i interpretiranja u filozofije 19. i 20. stoljeća.
13.	Blumenbergova interpretacija kopernikanskog svijeta i moderne. Fenomenologija i moderni svijet.
14.	Waldenfelsova fenomenološka kritika filozofije. Fenomenologija životnog svijeta.
15.	Fenomenologija stranog. Fenomenološka etika. Fenomenološka kritika epistemologije i fenomenološka epistemologija.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.
---	---

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 342 1433 714"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Testovi i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad/kolokvij</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testovi i permanentno praćenje: Testovi koji sadrže teme koje su bile problematizirane tokom semestra. Pismena i usmena provjera znanja. • Seminarski rad/kolokvij: Student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (10-15 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura). • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature. • Završni ispit: pismena provjera znanja <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad/kolokvij	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Testovi i permanentno praćenje	20	20%																						
2.	Seminarski rad/kolokvij	15	15%																						
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. H. Diels. (1983): <i>Predsokratovci: fragmenti</i>. Zagreb: Naprijed.</p> <p>1. G. W. F. Hegel. (1966): <i>Filozofija povijesti</i>. Zagreb: Naprijed</p> <p>2. G. W. F Hegel. (1978): <i>Fenomenologija duha</i>. Zagreb: Naprijed.</p>																								

3. F. D. E. Schleiermacher, *Hermeneutika i kritika s primjenom na Novi zavjet*. Zagreb: Demetra.
4. F. Nietzsche. (1990): *O koristi i šteti historije za život*. Beograd: Grafos.
5. M. Heidegger. (2010): *Izvor umjetničkog djela*. Zagreb: AGM.
6. H. G. Gadamer. (1978): *Istina i metoda*. Sarajevo: Veselin Masleša.
7. H. Blumenberg. (2010): *Geneza kopernikanskog svijeta*. Zagreb: Demetra.
8. B. Waldenfels (1991): *U mrežama životnog svijeta*. Sarajevo: Logos.
9. E. Husserl. (1975/1976): *Kartezijanske meditacije*. Zagreb: Centar za kulturnu djelatnost Saveza socijalističke omladine.
10. W. Dilthey. (1980): *Izgradnja istorijskog sveta u duhovnim naukama*. Beograd: BIGZ.

Dodatna i preporučena literatura:

- G. Fine (ed.), *Plato 1: Metaphysics and Epistemology*, Oxford University Press, Oxford, 1999, poglavlja 5, 6 i 7 (str.143 - 214);
2. R. Kraut (ed.), *The Cambridge Companion to Plato*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, poglavlje 9 i 12 (str. 277 – 310 i 365 – 396);
3. R. J. Fogelin, "Three Platonic Analogies", *The Philosophical Review* 80 (1970), 371 - 382;
4. K. M. Sayre, *Plato's Late Ontology: A Riddle Resolved*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1983;
5. C. Kahn, *Plato and the Socratic Dialogue: The Philosophical Use of a Literary Form*, Cambridge University Press, Cambridge, 1999, (prvo izdanje 1996), poglavlje 11 (str. 329 -370)
6. C. Gill & M. M. McCabe (eds.), *Form and Argument in Late Plato*, Clarendon Press, Oxford, 2000, poglavlja 1 i 2 (str. 5 – 78);
7. A. Nehamas, *Virtues of Authenticity: Essays on Plato and Socrates*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1999, poglavlja 9 i 10 (str. 176 – 223);
8. D. Barbarić, *Ideja dobra: Platonova Politeia VI i VII*, prijevod s filološkim i filozofskim komentatom, Demetra, Zagreb, 1995.
9. G. Fine, "Separation", *Oxford Studies in Ancient Philosophy* 2 (1984), 31 – 87;
10. G. Vlastos, "'Separation' in Plato", *Oxford Studies in Ancient Philosophy* 5 (1987), 187 –196;
11. G. Reale, *Toward a New Interpretation of Plato*, The Catholic University of America Press, Washington D. C., 2000.

Napomene

Stjepan
Džauar

UNIVERZITET U SARAJEVU

FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Filozofija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	<i>Metafizika II</i>				
Šifra/kod	FIL FIL 310	Status (obavezni ili izborni)	Obavezan	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta					
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Džana Rahimić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 67/I E-mail: dzana.rahimic.buzo@ff.unsa.ba dzana.buzo@hotmail.com Telefon: 033 253 117	Termin konsultacija	Ponedjeljak: 11-14 Utorak: 12-14	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar ____; vježbe 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Elaboracija temeljnih metafizičkih problema i njihova artikulacija u filozofskoj misli.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Omogućiti studentima usvajanje znanja usko vezanih za oblast metafizike. Cilj predmeta je da studenti nakon položenog ispita kompetentno mogu rasuđivati o problemima metafizike.				
Ishodi učenja	<u>Znanja:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zna povijesne činjenice o modernim metafizičkim učenjima 2. Zna smisao razumijevanja metafizike u modernoj filozofiji 3. Zna razlikovati ideje transcendentalne filozofije, transcendentalnog idealizma i apsolutnog idealizma 4. Zna prepoznati mjesto metafizike u odnosu na druge oblike znanja (logika, matematika, fizika...), tj. mjesto metafizike u sistemu znanja ili filozofije 5. Zna vrednovati značaj modernog razumijevanja metafizike i mogućnosti metafizičkog znanja za razvoj savremene filozofije 				

	<p>Vještine:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vješto koristi jasne, jezgrovite i precizno formulisane iskaze u diskusijama, raspravama, pisanim tekstovima i dokumentima 2. Vješto primjenjuje kritičko mišljenje pri razmatranju problema i tema metafizike <p>Kompetencije:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Obrazovne kompetencije</i>: stručno vrši edukaciju učenika ili studenata u oblasti filozofije 2. <i>Naučne kompetencije</i>: sudjeluje u naučnim skupovima i naučno-istraživačkim projektima iz oblasti humanistike i filozofije 3. <i>Istraživačke kompetencije</i>: piše i objavljuje naučno-istraživačke radove u indeksiranim časopisima iz oblasti filozofije 4. <i>Analitičke kompetencije</i>: samostalno analizira i razumijeva tekstove, te predlaže jasne i precizne odgovore i informacije u pogledu problema iz različitih oblasti društvenog, kulturnog i duhovnog života 5. <i>Komunikacijske kompetencije</i>: sudjeluje u razgovorima od značaja za duhovni i kulturni život zajednice, te formulira preciznu, logičnu i jasnu argumentaciju
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Kantova transcendentalna filozofija. Kantova kritika metafizike.
2.	Metafizika spoznaje i princip jedinstva u Kantovoj filozofiji.
3.	Kantova metafizika subjektiviteta.
4.	Fichteov neokantizam. Fichteova filozofija djelovanja.
5.	Određenje prirode u Schellingovoj filozofiji. Schellingova koncepcija metafizike.
6.	Hegelovo zasnivanje fenomenologije u diskursu kritike metafizike. Hegelova kritika Kanta i ontološko ishodište metafizike.
7.	Problem sistema i metafizičkog znanja u Hegelovoj filozofiji.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata

9.	Schopenhauerova metafizička koncepcija svijeta.
10.	Kierkegaardov pojam egzistencije.
11.	Nietzscheova kritika metafizike. Prevladavanje metafizičkih vrijednosti u Nietzscheovoj filozofiji.
12.	Heideggerovo određenje filozofije i prevladavanje metafizike. Problem metafizičkog u Heideggerovoj kritici moderne.
13.	Ontologija kao ishodište metafizike. Problem egzistencije u filozofiji 20. stoljeća i kritika metafizike.
14.	Fenomenološka kritika metafizike. Metafizika i znanost.
15.	Hermeneutika i metafizika. Fenomenološko određenje životnog svijeta i kraj metafizičke slike svijeta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava će se izvoditi u obliku interaktivnih predavanja i vježbi. Oblici: predavanja, vježbe, seminari, samostalni zadaci, istraživanje.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Test i permanentno praćenje</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad/kolokvij</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dolasci na nastavu i aktivno učešće</td> <td>15</td> <td>15%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Test i permanentno praćenje	20	20%	2.	Seminarski rad/kolokvij	15	15%	3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Test i permanentno praćenje	20	20%																						
2.	Seminarski rad/kolokvij	15	15%																						
3.	Dolasci na nastavu i aktivno učešće	15	15%																						
4.	Završni ispit	50	50%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						

	<ul style="list-style-type: none"> • Test i permanentno praćenje: pismena i usmena provjera znanja. • Seminarski rad/kolokvij: student je dužan u toku semestra uraditi kraći pismeni rad (10-15 stranica), usmena provjera znanja (obavezna, dodatna i preporučena literatura). • Dolasci na nastavu i aktivno učešće: postavljanje pitanja, diskusije i kritički osvrti na predavanja i vježbe, te korištenje pripremljene literature. • Završni ispit: pismena (esej) i usmena provjera znanja. <p>Napomena:</p> <p>Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik element praćenja.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Immanuel Kant. (1991): <i>Kritika moći suđenja</i>. Beograd: BIGZ. 2. F. W. J. Schelling. (1986): <i>Sistem transcendentalnog idealizma</i>. Zagreb: Naprijed. 3. G.W.F.Hegel. (2003): <i>Znanost logike. I-III</i>. Zagreb: Demetra. 4. G. W. F. Hegel (1987): <i>Enciklopedija filozofijskih znanosti</i>. Sarajevo: Veselin Masleša 5. G. W. F. Hegel. (1987): <i>Fenomenologija duha</i>. Zagreb: Naprijed. 6. F. Nietzsche. (2003): <i>Radosna znanost</i>. Zagreb: Demetra. 7. F. Nietzsche. (1975) <i>Tako je govorio Zarathustra</i>. Zagreb: Mladost. 8. Martin Heidegger. (2001): <i>Šumski putevi</i>. Beograd: Plato. 9. Martin Heidegger (1979): <i>Kant i problem metafizike</i>. Beograd: Mladost. <p><i>Dodatna i preporučena literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. F. W. J. Schelling. (1985): <i>O bitstvu slobode</i>. Zagreb: Cekade. 2. A. Schopenhauer. (1981): <i>Svijet kao volja i predstava</i>. Beograd: Matica srpska. 3. S. Kierkegaard. (1979): <i>Ili-ili</i>. Sarajevo: Veselin Masleša. 4. J. P. Sartre. (1983): <i>Biće i ništavilo</i>, Beograd: Nolit. 5. K. Jaspers (1967): <i>Filozofija egzistencije</i>. Beograd: Prosveta 6. N. Hartmann (1998): <i>Novi putevi ontologije</i>. Beograd: Plato 7. M. Frank (1994): <i>Kazivo i nekazivo: studije o njemačko-francuskoj hermeneutici i teoriji teksta</i>. Zagreb: Naklada MD: Croatia liber, 1994.

Napomene	
----------	--

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmišević
ELMA DURMIŠEVIĆ

Berislav
Štolar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Berislav Holbec

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			Poslije nastave
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /;		vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Bau
Sholeto

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181 E-mejl: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 499 1422 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović, <i>Sociolingvistika</i>, Novi Sad, 1986. 2. Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Sarajevo 2001. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. ili 																				

	5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i> , Beograd, 2004.
	<i>Dodatna</i> 1. Umberto Eko, <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

M. Kardaš

Biserka
Golobaj

IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.</p> <p>Vještine: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize.</p> <p>Kompetencije: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice.

	Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vežani tekst. Odlike vežanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima
---	--

	– kviz																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kvizovi <p>Napomena Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40	2.	Drugi parcijalni test	50	50	3.	Aktivnost	10	10	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Prvi parcijalni test	40	40																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50																		
3.	Aktivnost	10	10																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica. Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd. Silić, J., Ivo Pranjeković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>																				
	<p><i>Dodatna</i></p>																				
Napomene																					

Amra Jahić-Čankić

Amra Jahić-Čankić

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2 - opći predmet				
Šifra/kod	FIL ANG 106	Status obavezni	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/ 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	Engleski jezik 1, FIL ANG 105				
Jezik izvođenja nastave	engleski; bosanski/crnogorski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Selma Đuliman			
	Kontakt podaci	Kabinet: 247 E-mail: selma.djuliman@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 111	Termin konsultacija	ponedjeljkom od 14 do 16 utorkom od 10 do 12 četvrtkom od 10 do 11 radnim subotama od 10 do 12 *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM.	
Saradnik	Ime i prezime	Alma Žero, MA, v. ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati. *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM/BBB.	
Saradnik	Ime i prezime	Dajana Zečić-Durmišević, MA, ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 email:dajana.zecic.durmisevi c@ff.unsa.ba Telefon: 253-129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati putem e-maila ili aplikacija Skype i BBB, uz prethodni dogovor.	

Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe: <u>1</u>
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline i individualnih prezentacija: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Osnovni cilj je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke. Individualne prezentacije služe studentima za vježbanje govornih vještina, rad na interpersonalnim vještinama, kao i prilika da predstave kritički osvrt na jednu od tema iz njihove uže oblasti studija.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa osnovnom strukturom engleskog jezika - poticati studente da se izražavaju na engleskom jeziku, u osnovnim okvirima na nivou prezentacijske i bazične interpersonalne dimenzije - upoznati studente sa osnovnim stavkama refleksije na pročitani sadržaj - poticati studente da čitaju tekstove tematski bliske studiju kojeg su odabrali. -

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P Present simple.
28. 2 – 4. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
2.	P Present continuous.
7 – 11. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
3.	P Present simple or continuous?
14 – 18. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
4.	P Past simple.
21 – 25. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
5.	P Past continuous.
28. 3 – 1. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
6.	P Past simple or continuous?
4 – 8. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary

7.	P used to and would V: Revision
11 - 15. 4. 2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18 - 22. 4. 2022.	
9.	P Present perfect for past experiences and present results V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
25 - 29. 4. 2022.	
10.	P Present perfect for situations up to the present V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
2 - 6. 5. 2022.	
11.	P Present perfect or past simple? V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
9 - 13. 5. 2022.	
12.	P Past perfect simple V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
16 - 20. 5. 2022.	
13.	P <i>going to</i> , present continuous and <i>will</i> V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
23 - 27. 5. 2022.	
14.	P Future continuous V: Revision
30. 5-3. 6. 2022.	
15.	P Future perfect V: Continuous assessment test 2
6 - 10. 6. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13 - 17. 6. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
TBA	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Vježbe																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i učešće tokom predavanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Individualna izlaganja / vokabularni testovi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10	2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10																		
2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanjima i vježbama su obavezni prisustvovati redovni studenti (do 10% ocjene će se dodijeliti na osnovu prisustva i aktivnosti); - individualni zadatak (izlaganja)/vokabularni testovi obaveza su za sve redovne i vanredne studente i realizovat će se na časovima vježbi - završni ispit se sastoji iz teorije i zadataka koji će se obraditi na časovima predavanja uz popratne materijale. <p><u>Napomena:</u> Nastavni proces i provjere znanja će se odvijati u skladu sa epidemiološkim preporukama usljed pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i> - Foley, M. & Hall, D. (2012). <i>My Grammar Lab (Intermediate, B1/B2)</i>. Harlow: Pearson Education Limited. Dodatni materijali po preporuci prdmetne nastavnice ili saradnica.</p>
Napomene	<p>U slučaju da se datum nekog vjerskog praznika podudara sa danom kada se iz ovog predmeta inače održava nastava, predmetna nastavnica će držati samo sate konsultacija. Novo se gradivo neće obrađivati.</p>

A. Šećer
M. Kolar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Nermina Čordalija, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 209 Email:nermina.cordalija@ff.unsa.ba; Telefon: 253140	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

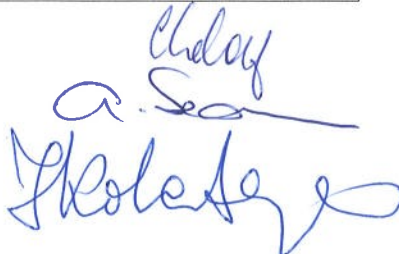
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da:
	1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke,
	2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola,
	3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru,
	4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke,
	5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context)
28.2.-4.3.	V- American Psychological Association (APA) style guidelines, exercise
2.	P- Word forms – using prefixes (revision in context)
7.3.-11.3.	V- <i>Emotion Regulation Strategies in Daily Life</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context)
14.3.-18.3.	V- <i>The Stages of Cognitive Development</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
4.	P- Word form- using suffixes (revision in context)
21.3.-25.3.	V- <i>Children and Parents</i> , The concept of <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context)
28.3.-1.4.	V – <i>Language Acquisition</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6.	P- Passive voice (Introduction)
4.4.-8.4.	V- <i>Logopedics as a Science</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
7.	P-Comparatives and superlatives (revision in context)
11.4.-15.4.	V- Provjera znanja vokabulara 1
8.	Polusemestralna provjera znanja
18.4.-22.4.	
9.	P- If sentences
25.4.-29.4.	V- <i>Intelligence: What is it? Intelligence Scales</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
10.	P- If sentences (revision in context)
2.5.-6.5.	V- <i>Working Memory</i> , reading comprehension, vocabulary exercises

11.	P- Reported speech (introduction)
9.5.-13.5.	V – <i>Personality Theories</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>Diagnostic Classification Systems for Mental Disorders</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- <i>Action and Object Naming in Schizophrenia</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Ponavljanje, priprema za drugu provjeru znanja vokabulara
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Provjera znanja vokabulara 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
17.	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (<i>Grammar</i>) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		

	<p>posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (<i>Language in Use</i>).</p> <p>Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci).</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejlja Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	Matea Tolić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 237 Email:matea.tolic@ff.unsa.ba; Telefon:+ 387 33 253 245	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produblјivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog kolegija student će moći da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke u govoru i pismu, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	
28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- Discussion: Introduction
2.	
7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- Discussion: Education, vocabulary exercises
3.	
14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- Discussion: Learning through video games, vocabulary exercises
4.	
21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Language</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5.	
28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6.	
4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- Discussion: Preschool education; Writing: e-mail
7.	
11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Vocabulary test 1
8.	
18.4.-22.4.	Polusemestralna provjera znanja
9.	
25.4.-29.4.	P- If sentences V- Discussion: Topics in sociology, vocabulary exercises
10.	
2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
11.	
	P- Reported speech (introduction)

9.5-13.5.	V- <i>Fear</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>The influence of schools as institutions</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- Discussion: Society - The value of arts and culture, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Revision
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Vocabulary test 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (Grammar) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																										
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																										
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (Language in Use).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja),</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci),</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

Udov
A. S.
Sholeky

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo, Odsjek za filozofiju, Odsjek za historiju: Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ruski jezik 2 (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL SLA 104	Status (obavezni ili izborni)	opći	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Odslušan predmet: Ruski jezik 1				
Jezik izvođenja nastave	ruski, bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina			
	Kontakt podaci	Kabinet: 161 E-mail: amela.ljevo- ovcina@ff.unsa.ba Telefon: 253- 46	Termin konsultacija	ponedjeljak 17-19 petak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Dženana Hajdarpašić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 157 E-mail: dzenana.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon: 253-168	Termin konsultacija	ponedjeljak 10–12 četvrtak 9–12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku. Koriste se savremeni udžbenici komunikativnog tipa i drugi didaktički materijali prilagođeni studentima na elementarnom nivou učenja ruskog jezika. Studenti u okviru ovog predmeta usvajaju osnovne gramatičke i leksičke karakteristike tog jezika. Leksički fond studenata obogaćuje se, pored ostalog, sastavljanjem vlastitih rječnika novih riječi na osnovu obrađenih nastavnih sadržaja. Podrazumijeva se i samostalan rad studenata (izrada različitih tipova zadataka, pisanje domaćih zadaća, prepričavanje tekstova i slično). Vježbe uključuju čitanje, prevodenje i jezičku analizu tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prošlo vrijeme – ponavljanje. Tekstovi za vježbe. Konverzacija.
2.	Prosto buduće vrijeme. Vježbe čitanja i prevođenja.
3.	Brojevi i njihovo slaganje sa imenicama. Vježbanje pravilne upotrebe brojeva.
4.	Vid glagola. Rad na tekstu <i>Klaus dočekuje brata.</i>
5.	Glagoli <i>вставать, ложиться, начинаться, кончатся.</i> Izražavanje vremena na satu. Konverzacija.
6.	Ponavljanje dativa. Izražavanje godina. Rad na tekstu <i>Sretan rođendan, Huseine!</i>
7.	Ponavljanje i priprema za pismenu provjeru znanja.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Godišnja doba. Konstrukcije sa <i>нужно, надо, нравиться.</i> Konverzacija.
10.	Ponavljanje lokativa imenica. Lokativ zamjenica. Gledanje kraćeg filma.
11.	Glagoli kretanja <i>идти</i> i <i>ходить</i> . Tekst <i>Jutro u gradu.</i>
12.	Glagoli kretanja <i>ехать</i> i <i>ездить</i> . Ruska romansa.
13.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>пойти, поехать</i>). Rad na tekstu <i>Putovanje u Krim.</i>
14.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>прийти, уйти, приехать, уехать</i>). Poslovice, konverzacija.
15.	Ponavljanje i priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna metoda, predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 636 1422 1043"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>17</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja. • Pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor o zadatoj temi (5 bodova), rječnik i prepričavanje teksta (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova student dobija ako nema izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusestrialni ispit	25	25																										
2.	Završni ispit pismeni	25	25																										
3.	Završni ispit usmeni	25	25																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. L. V. Miller, L. V. Politova, I. Ja. Rybakova (2003) Žili-byli... 28 urokov ruskoga jazyka dlja načinajuščih, učebnik, Zlatoust, Sankt-Peterburg.</p> <p>2. R. F. Poljanec (1973) Očerk grammatiki ruskoga jazyka (Pregled grammatike ruskoga jezika), Školska knjiga, Zagreb.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie], 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.</p> <p>2. B. Tošović (1990) Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom. Sarajevo.</p> <p>3. Vera Hruš. (1997) Sputnik – udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike. Zagreb.</p> <p>4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) Russkaja grammatika. Tom I. Nauka, Moskva.</p> <p>5. Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/</p>
Napomene	

Amela Ljevo-Ovčina

Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina

Amela Ljevo-Ovčina

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Njemački jezik II				
Šifra/kod	FIL GER 104	Status (obavezni ili izborni)	opći obavezni	ECTS	
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	njemački				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Dario Marić		Termin konsultacija	od ponedjeljka u 08.00 do petka u 16.00
	Kontakt podaci	Kabinet: 246 E-mail: dario.marić@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-276			
Saradnik	Ime i prezime	Nedim Livnjak, MA, lektor			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: nedim.livnjak@ff.unsa.ba Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima će na svakom satu biti predstavljen tekst u kojem je jezik naknadno svjesno pojednostavljen. Rad na tekstu podrazumijeva naglasak na određenoj jezičnoj konstrukciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti usvoje najučestalije jezične konstrukcije u njemačkom jeziku.				
Ishodi učenja	Studenti će usvojiti nove jezične konstrukcije te će podići vlastitu razinu razumijevanja govora i tekstova na njemačkom jeziku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Nominativ-Akkusativ-Konstruktionen

2.	Nominativ-Dativ-Konstruktionen
3.	Nominativ-Dativ-Akkusativ-Konstruktionen
4.	Lokal- und Direktivkonstruktionen
5.	Präpositionalobjektstruktionen
6.	Prädikativkonstruktionen
7.	Modifikatorkonstruktion
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Substantivkonstruktionen
10.	Passivkonstruktionen
11.	Medialkonstruktionen
12.	Nominalisierung
13.	Infinitivkonstruktionen I
14.	Infinitivkonstruktionen II
15.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Videozapis predavanja nastavnik će u toku sedmice učiniti dostupnim preko Google diska (Google Drive). Vježbe će se izvoditi online putem videopoziva.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	polusemestralni online test	0-100	50%
2.	završni online ispit	0-100	50%
3.			
4.			
5.			
Ukupno: <u>200</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obaveznim izlaskom na semestralni online test u osmoj sedmici
- izlaskom na završni online ispit

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 91-100 bodova;
- b) 9 - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 82-90 bodova;
- c) 8 - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 73-81 bodova;
- d) 7 - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 64-72 bodova;
- e) 6 - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-63 bodova;
- f) 5 - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt
	<i>Dodatna</i> 2. Welke, Klaus (2019) Konstruktionsgrammatik des Deutschen. De Gruyter
Napomene	Konsultacije mogu biti realizirane i preko Google Meet-a.

Frans Duranović

Helbig

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Francuski jezik II (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL ROM 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduslov za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	francuski i bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Lejla Osmanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 Email: lejlaosmanovic@yahoo.fr Telefon: 253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnici	Ime i prezime	viši as. Emir Šišić, MA			
	Kontakt podaci	Kabineti: 213 E-mail: emir.sisic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-114	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicu profesije, (ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, stilovi odijevanja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima, 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi, 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama, 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.				

Osmanovic

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Demander et indiquer l'heure (lexique : les chiffres, les expressions du temps)
2.	
3.	Parler de ses habitudes (les verbes pronominaux)
4.	
5.	Proposer une sortie
6.	
7.	Raconter des événements passés
8.	
9.	Les Français et les fêtes
10.	
11.	Faire le tour du monde (donner des conseils)
12.	
13.	Révision des cours avant le partiel (exercices écrits et oraux)
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Voyages, voyages (climat, saisons)
18.	
19.	Faire des achats de consommation courante, caractériser des produits
20.	
21.	Proposer une sortie au restaurant, comprendre une présentation de restaurant
22.	
23.	Décrire une tenue vestimentaire, faire une appréciation positive et négative
24.	
25.	Situer un événement dans le temps (le passé récent) (1)
26.	
27.	Situer un événement dans le temps (le futur proche) (2)
28.	
29.	Situer un événement dans le temps (le présent progressif) (3)
30.	
31.	Révision des cours avant l'examen (exercices écrits et oraux)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

@Muanovic

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="389 483 1353 855"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Test A1.2. (prvi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test A1.2. (drugi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) • nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%	2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%	3.	Usmeni ispit		30%	4.	Prisustvo na nastavi		10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%																						
2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%																						
3.	Usmeni ispit		30%																						
4.	Prisustvo na nastavi		10%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (grupa autora).</p> <hr/> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</p>																								

@Awanovic

Napomene	Nastava na ovom predmetu izvodi se kombinovano: na francuskom i na bosanskom jeziku.
----------	--

Aswanovic

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Jelena Brkić Šmigoc			
	Kontakt podaci	E-mail: jelena.brkic.smigoc@gmail.co m	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predstavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Razvojna psihologija
5.	Neurorazvojni poremećaji; Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
6.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenicom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
7.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Poželjne osobine ličnosti
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

**predaja portfolija*

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="411 436 1402 672"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> predušlov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="411 1243 1402 1780"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (prezentacija)</td> <td>Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija</td> <td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10	2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10																																					
2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30																																					
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																					
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																					
Ukupno: 100 bodova			100																																					
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																						
1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																																							

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12.</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlje <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za prvi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za drugi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 10 i 12</p> <p>Dodatna</p> <p>Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Avery.</p> <p>Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom.</p>

M. J. Dautković

Stojaković

SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikacija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Temeljna nastavnih umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Melih Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>2</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: Povezati zakonitosti socijalne percepcije <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu 				

- Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije
- Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine
- Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije
- Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
28.02. do 4.03.'22	
2.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
07. do 11.03. '22	
3.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
14. do 18.03. '22	
4.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
21. do 25.03. '22	
5.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
28.03. do 01.04. '22	
6.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
04. do 04.04. '22	
7.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
11. do 15.04. '22	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18. do 22.04. '22	
9.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
25. do 29.04. '22	
10.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
02. do 06.05. '22	
11.	Suradničko učenje u nastavi
09. do 13.05. '22	
12.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
16. do 20.05. '22	
13.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
23. do 27.05. '22	
14.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
30. do 03.06. '22	
15.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
06. do 10.06. '22	
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 488 1422 748"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova. • U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad). <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="424 1323 1414 1693"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Radni zadatak	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno bodova		100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																																														
3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: 100 bodova			100%																																														
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Radni zadatak	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do153. 2. Gossen, C.D. (1994). <i>Restitucija-Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb: Alinea
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009) <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Bjelan-Guska, S., (2016) <i>Izazovi andragoške komunikacije u procesu pedagoškog obrazovanja nastavnika</i>. U: Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 332-341 http://www.ff-izdavastvo.ba/serijskepublikacijePedagogija.aspx 3. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016) <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, <i>Suvremena pitanja</i> br.11-12. 6. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. <i>Suvremena pitanja</i>. 7. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>. Sarajevo: Svjetlo riječi. Poglavlje Društvo, 137-168. 8. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 9. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

Šušnjara

Matijević

Boal

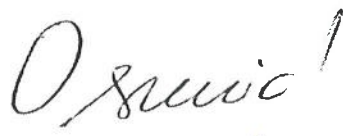

SYLLABUS

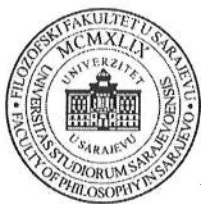
Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove reflektivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none">• Definirati osnovne pedagoške pojmove.• Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije.• Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu.• Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada.• Razumjeti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
28.02.-04.03.2022.	
2.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
07.03.-11.03.2022.	
3.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
14.03.-18.03. 2022.	
4.	Interakcija i komunikacija u odgoju
21.03.-25.03. 2022.	
5.	Aktivno slušanje i nenasilna komunikacija
28.03.-01.04. 2022.	
6.	Empatija u odgojnom djelovanju
04.04.-08.04. 2022.	
7.	Život s različitima
11.04.-15.04. 2022.	
8.	Polusemetralna provjera znanja
18.04.-22.04. 2022.	
9.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
25.04.-29.04. 2022.	
10.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu
02.05.-06.05. 2022.	
11.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
09.05.-13.05. 2022.	
12.	Sedam navika uspješne obitelji
16.05.-20.05. 2022.	
13.	Prezentacija teme
23.05.-27.05. 2022.	
14.	Prezentacija teme
30.05.-03.06. 2022.	
15.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
06.06.-10.06. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07. 2022.	
18.	
04.07.-15.07. 2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada.</p> <p>Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="424 595 1430 837"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija	10	10%	3.	Parcijalni ispit	40	40%	4.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija	10	10%																						
3.	Parcijalni ispit	40	40%																						
4.	Završni ispit	45	45%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavljia):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga; 2. Covey, S. R. (2006), <i>Sedam navika uspješne obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 3. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 																								

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 6. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 7. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.cceol.com/search/article-detail?id=275923 8. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 3. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 533 1437 907"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

©. Ture
A. Dantegović
Kulak

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 521 1433 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

D. Turc
 F. Dautković
 H. Holčević

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 2 (za nastavničke smjerove)				
Šifra/kod	FIL PSI 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 ; seminar /; vježbe /;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija će biti realizirane teme koje se odnose na praćenje i unapređenje kvalitete akademskog, socijalnog i osobno-emocionalnog aspekta funkcioniranja djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu, uzimajući u obzir i različite faktore koji imaju značajnu ulogu u tom procesu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente nastavničkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih s različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.				
Ishodi učenja	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojiti će znanje i o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoefikasti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojiti će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademske, osobno-</p>				

emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe u školskom kontekstu.
Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani da stečena znanja i vještine primjene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prilagodba učenika zahtjevima škole – školska/akademska prilagodba
2.	Metode i pristupi poučavanja
3.	Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje)
4.	Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka
5.	Vrednovanje nastavnog procesa
6.	Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
7.	Samopoštovanje i samoeфикаsnost učenika
8.	<u>Polusemestralna provjera znanja studenata</u>
9.	Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
10.	Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika
11.	Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu i problem školskog nasilja
12.	Saradnja škole sa roditeljima i uloga psihologa u školi
13.	Prilagodba na studij
14.	Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika
15.	<u>II polusemestralna provjera znanja studenata</u>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
-----	--

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna nastava, rad u grupi, rad u paru, individualni rad.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jedan izvještaj • Dva parcijalna ispita • Završni ispit kojem pristupaju studenti koji nisu završili obaveze s 15-om sedmicom. <p>*Napomena: Provjera znanja studenata će biti organizirana kroz pismeno ispitivanje u 8. i 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici će studenti moći pristupiti prvom parcijalnom ispitu, a u petnaestoj sedmici drugom parcijalnom ispitu. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju prva parcijala (polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom (druga polusemestralna provjera znanja) biti obuhvaćeno gradivo koje je obrađeno od devete sedmice do kraja semestra. U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju studentje obavezan na obje parcijale osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio test i imao mogućnost osvojiti procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio navedeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti, tj. elemente praćenja (izvještaj) završio je svoje obaveze u okviru ovog nastavnog predmeta. Nastavnik formira konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	5.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20																						
2.	Prvi parcijalni ispit		40																						
3.	Drugi parcijalni ispit		40																						
5.	Završni ispit		0*																						
Ukupno: _____ bodova			100%																						

	<p>Student koji nije zadovoljio kriterij od 55% na prvom parcijalnom ispitu ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ili popravnom ispitu student može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri formiranju konačne ocjene mu se uzimaju u obzir i bodovi koje je kroz ostale aktivnosti postigao tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>2. Dautbegović, A. (2020). Prilagodba djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. 1. izd. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu 3. Andrilović, V. I Čudina, M. (1985) Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 4. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 5. Dautbegović, A. (2010). Determinante prilagodbe mlađih adolescenata u školi. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</p>
Napomene	

A. Dautbegović
I. Brdar

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SLAVENSKI JEZICI I KNJIŽEVNOST				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>0</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 544 1417 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

Staniša M. Staniša

Dr. Turc

A. Jauković
Staniša

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponuđeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripremiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	--

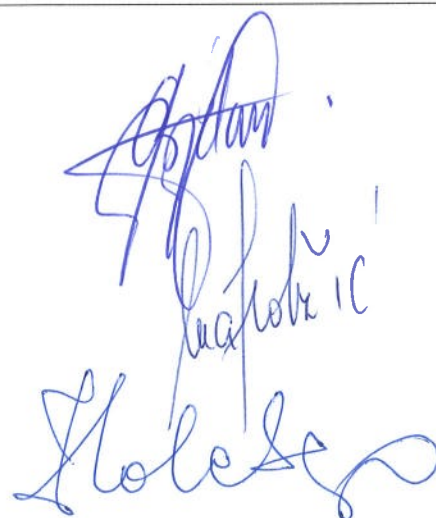
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika
30.05.-03.06.2022.	

15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="432 1028 1428 1368"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
--------------------	--

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

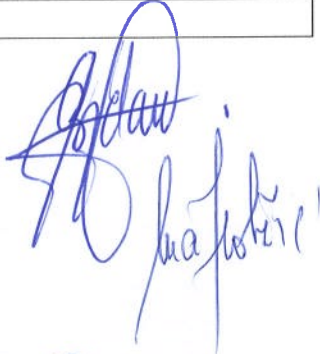
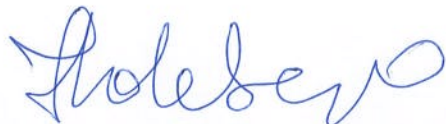
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="434 1102 1426 1442"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit - prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

	<p>Ova aktivnost nije eliminatorna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušnosti i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

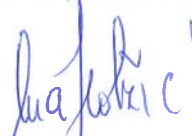

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28. 2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 813 1385 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevnne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati ključne pojmove • Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima • Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose • Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 28.2.-06.3.2022.	Uvod u kolegij
2. 07.-13.3.2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3. 14.-20.3.2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4. 21.-27.3.2022.	Interakcija i komunikacija u razredu
5. 28.3.-3.4.2022.	Interakcija i komunikacija u porodici
6. 4.-10.4.2022.	Roditeljstvo i odgoj djece
7. 11.-17.4.2022.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 18.-24.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.-30.4.2022.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10. 2.-8.05.2022.	Neradni dan
11. 9.-15.05.2022.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
12. 16.-22.05.2022.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
13. 23.-29.05.2022.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
14. 30.05.-05.6.2022.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 06.-12.6.2022.	Evaluacija i potpisi
20.6. – 1. 7. 2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 524 1417 891"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatiti sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo		10	2.	Polusemestralni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90	5.				6.				Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo		10																														
2.	Polusemestralni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 3. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja. 4. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima. 																																

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžimerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb: Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

Wendy Zamore

*Luafotkić
Maleš D.*

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3.			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redosljeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 696 1378 965"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar: 2 /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušna i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28.2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5.	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redosljeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 808 1385 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusestrialni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit I • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>

Nijana Nuanu
hafoke
Stolberg

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

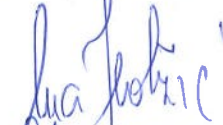

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 ; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 698 1380 969"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA / ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA – OPĆI PREDMET				
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Odsjek za romanistiku) Izborni (Odsjek za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021- 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar - vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima relevantnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznavanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u				

identificiranju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja socioloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Eliasa.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mjesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsons Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od

	feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji. Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitanja kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progresa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematizacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Zadatak I	20	20
.	adatak II		
4.	Prezentacija eseja	20	20
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
6.	Završni ispit	30	30
kupno: _ 00 ____ odova			00%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori prezentaciju eseja može dobiti maksimalno 20 bodova.
- Zadatak I i II izvodi se u toku nastavnog procesa u periodu polusemestralnih provjera znanja.
- Završni ispit organizira se u formi pismene ili usmene provjere znanja, u učionici Fakulteta koja je određena rasporedom, ili online, u zavisnosti od pandemijske situacije.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
 b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
 c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
 d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
 e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
 f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): *Rječnik sociologije*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Elias, N. (2007): *Što je sociologija?* Zagreb: Antibarbarus.
3. Giddens, A. (2007): *Sociologija*. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglavlja
4. Fočo, S. (2011): *Sociologija*. Sarajevo: Svjetlost. Odabrana poglavlja

	<p><i>Dodatna</i> - Turner, J. H. (2009): <i>Sociologija</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing.</p>
Napomene	<p>Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semetra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.</p>

file 1
Hobbes